

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:	v upravnistvu prejema:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izjava vraga dan sveder življenja in smrti.

Inserat velja: petstopenjski peti vrst za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredovanje štovišnih volj 10 vrnjenj.

Na oismena naročila brez istodobne vstopatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po polti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 14—
četrt leta 6:50	četrt leta 7:50
na mesec 2:30	na mesec 2:80

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znanje. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Igre Intrigantov.

Dunaj, 10. aprila.

Današnja »Montags-Revue« pri-
naša naslednje kratke stavke:

»Slovenska Enota« ne eksistira
več. Baron Bienenrth je koncediral
Jugoslovanom en ministrski portfelj,
zato so se zapisali Slovenci in Dal-
matinci večini. Takoj po razpustu
državnega zbora.

To je sedaj že tretja ali četrta
vest, ki prihaja glede razmerja jugo-
slovske delegacije do vlade v jav-
nost.

Znano je, da je »N. Fr. Pr. sse«
takoj po razpustu državnega zbora
priročila vest o dr. Šusteršičevih
načrtih za bodočnost. Češki listi so
takrat odgovarjali na dotični sesta-
vek, ki zatrjuje, da so slovenski kleri-
kali »siti češke komande« ter bodo v
novem parlamentu zapustili opozici-
jonalne okope, da v naprej zvesto
služijo vladi. — Dva tedna pozneje
se je pojavila iz Dunaja v »Sara-
jevoer Tagblatt« zanešna vest, ki
zatrjuje, da so si merodajni hrvaški
krogi svesti, koliko gospodarske ško-
de so utrpeli Hrvati, oziroma pred-
vsem Dalmacija, ker so s hrvaški
politiški udali češkemu in slovenske-
mu diktatu ter se dali izrabljati za
češke interese. Med hrvaškimi po-
slanci da je obče prepričanje, da se
morajo oprostiti obeh vplivov, ter
iskati ožjega stika z nemškimi stran-
kami. — Za »Sarajevoer Tag-
blattom« je priromal uradni list hr-
vaške vlade ter v učiteljskem tonu
podučil hrvaško javnost o nevarno-
sti »panslavistične« politike in o po-
trebi resne revizije razmerja slovan-
skih strank medseboj in do vlade.

Na prvi pogled se nam zde vsi
te vesti obširno zasnovana intriga
vladnih krogov, ki ima namen med
posameznimi strankami vzbuditi ne-
zaupanje in oslabil njih opozicio-
nalno silo. Baron Bienenrth ve dobro,
da je položaj za njega obupen, ako
se vrne zbornica v dosedanj sestavi
večine in manjšine. »Slovenska
Enota« in socialni demokrati tvorijo
tako silno opozicijsko vrsto, da je
skoraj vsako glodko funkcijonir-
anje parlamenta odvisno od njih
volje, ne pa od sklepov večine.

Oslabiti opozicijske vrste na
vse priprustne in neprirustne načine
je tudi prva in največja skrb vlade v
pričujočem se volilnem boju. Vsled
njene inicijative so se pričela

pogajanja med nemškimi klerikali
in naprednjaki v svrhu nemško-me-
ščanskega bloka, ki bi bil po računih
bivšega predsednika zbornice dr.
Pattajia iztrgal nemškim socialnim
demokratom vsaj 18 mandatov, kar
bi pomenjalo okrepitev večine za 36
glasov. Upi barona Bienenrtha pa so
nočejo v zaželjeni meri izpolnjevati,
vsaj toliko je gotovo, da ne bo prišlo
med Nemci do generalnega volilne-
ga kompromisa.

Taj pozitivni akciji, katero je
uvredla vlada pri Nemcih, naj bi po-
magala negativna, ki bi vsaj na in-
direkten način ojačala večino ter osla-
bila manjšino. Med stranke te manj-
šine vredi usodno jabolko nezaupa-
nja in prepira — to je goreča želja
vseh onih, ki hočejo da se v Avstri-
ji tudi v bodoče ohrani Bienenrthov
sistem. — One zgoraj citirane časi-
ške vesti se nam torej upravičeno
zde sistematični pojavi tega poskusa.

Toda intriga je le na videz »not-
na. Natančno premotrivanje vesti, ki
pričajo o Šusteršičem ter konča-
vajo (za danes) s propaom »Slov.
Enote« nam marveč k že, da se kri-
žajo v teh situacijah sličnih niti raz-
nih režiserjev, ki hočejo doseči vsak
za seboj in vsak z lastnimi nameni
isti cilj.

»Sarajevoer Tagblatt« in urad-
ni list hrvaške vlade imata svoje »in-
spiracije« nedvomno iz vladnih kro-
gov. Ravnotako nedvomno pa so po-
ročila »N. Fr. Presse« iz krogov slo-
venskih klerikalcev, ki so se v nem-
škem »liberalnem« orgnu na ta na-
čin vladali sami ponužili. Današnja
»M. R.« pa prinaša s svojo vestjo di-
rektno kontrolo, ki je naperjena
na eni strani proti baronu Bienenrthu,
na drugi pa naravno proti vsem
onim »opozicijskim« politikom,
ki so komaj čakali, da se je končala
adnja seja »Slov. Enote« ter ob
hrvaškem odru parlamenta že de-
lili dedščino skurnega opozicijskega
dela. »M. R.« hoče v oglede
deistvu, da razni nemški politiki že
danes na javnih shodih poudarjajo,
da nemške stranke ne smejo pripu-
stiti niti najmanjši »koncesiji« Slova-
nom v sedanjem vladnem sistemu,
diskreditirati ministrskega predse-
dnika pri njegovih »najvestjših«
ter mu na ta način spodbijati tla, na
druzi strani pa že vnaprej zatreti
vsako nameravano spremembo kabi-
neta, ki bi, kakor so »M. R.« in ž
njo vsa nemška napredna javnost
ne pomenjala le »slavizacije« temveč
z vstopom Slovencev. (nas sodijo žal
vedno le po Šusteršičevih kvalite-

tah) v kabinet tudi spravila vlado še
bolj v klerikalni tir.

Poudarjali smo že, da se vse te
intrige srečavajo na skupnem križi-
šču. Baronu Bienenrthu je treba le ne-
koliko spretnosti, da tudi te nenaro-
čene vesti obrne sebi v prid.

Klerikalna ponudba in današnja
trditve »M. R.« morejo primerno
uporabljene služiti ravno tako vlad-
nim nameram, kakor inspiracije o
razpoloženju hrvaških poslancev, ki
še niso izvoljeni.

V nemških strankah so se pre-
tekli teden pokazali prav vznemirli-
vi pojavi: tu in tam je slišati iz vo-
lilnih shodov neprijetno radikalne
glasove, ki perhorecirajo vladno po-
litiko nemških strank, češ da je še
vse preveč »slovenska«. Edinstvo med
nemškimi frakcijami je čimdljje boli
trhla, celo Š-hönerer se zopet upa n-
plan. Treba je nekoliko strahu, da se
doseže zopet primerno ravnesje.
Bienenrthova »koncesija« Jugoslova-
nom« bo imela predvsem to posled-
ico.

Očitno pa je tudi, da so iz cel-
opozicije edino slovenski klerikali s
svojimi neodkritimi snetkami posta-
li direktni podporniki Slovanom so-
vražne vlade.

V trenutku se ne da kontrolirati,
kako daleč so njihova pogajanja z
baronom Bienenrthom že dospela.
Večerni »Slov. Tagblatt« zatrjuje,
da je po informacijah iz merodajnih
krogov vest »M. R.« brez vsake po-
dlage. Če pa obstajajo že med vlado
in dr. Šusteršičem kakšni definitivni
dogovori, je tem bolj žalostno, da na-
ši klerikali niso svojih »priatel-
jev« stikov« mogli »li hoteli niti to-
liko uporabiti, da bi bili odvračili uda-
re, ki ga zopet bel-ži kronika slo-
venskega »pravosodja« v Novem me-
stu in Ljubljani.

Pričakovati je, da se intrigant-
ska igra, ki je pričela v prihodnjih
dneh nadaljuje. Tem žalostnejše za
Jugoslovane, ko vidimo na Češkem
med strankami od dne do dne večjo
in vselejšo solidariteto.

Uradniki, klerikali in Makso Lilleg.

V Ljubljani, 8. aprila 1911.

Papež slovenskih klerikalcev,
Ivan I., je v petek v Unionu zbranim
vernikom sporočil ex cathedra med
drugim sledeče

»S. L. S. se očitno, da ni prijaz-
na uradništvu, kar pa je seveda
navadna liberalna laž. Naša stranka
zavzema glede uradništva isto
stališče, kakor ga zavzema ljud-
stvo, to je, da ima ljudstvo dobre-
ga uradnika jako rado. Da pa ovr-
žemo vse predsodke, ki v enem de-
lu uradništva v tem oziru proti
nam vladajo, smo sklenili, na pr-
vo mesto v II. razredu postaviti za
kandidata tistega, ki bi ga morali
uradniki sami izbrati, ako bi sami
volili, namreč načelnika
ljubljanske organizaci-
je uradnikov.«

(»Slovenec«, z dne 8. apr. t. l.)
Častivredni kandidat, ki koraka
na čelu klerikalne liste za II. razred
»bčinskega sveta ljubljanskega in ki
naj prekrsti »en del uradništva«, da
se odpove »predsodkom« in zamoli
edinozveličavno kruhoborstvo, ho-
tem reči, skrinjo zaveze med Ivanom
in Bonaventuro. — ta kandidat torej
se zove Makso Lilleg; — po branži
in šarži: višji davčni upravitelj, po
slovesu: Čeljustnik izza kongresa,
prepričanja: liberalce do predsinoči
in klerikalec od sinoči, značaja: —
ah kdo vpraša po takšni staroverski
robi, če ima le politični okret pravi
klerikalni evenk!

Cvenk je sedaj vsekako pristen!
Ogljmo si še kovca, ki je vrtil ta
zlatobrobljeni novce tako spretno
med naklom in kladivom, da ga je
načelil, s pravim evenkom peti!
Oglejmo si njegovo tako bogato raz-
sipavano ljubezn do tovarišev pre-
kovanega novca, oglejmo si jo pod
drobnovidom! Ali je tudi tu vse
pristno sedaj, vse v redu? Kaj naj-
demo?

Brskali smo po analih, govore-
jih o dejanju in nehanju slovenskih
klerikalcev, listali semintja, obračali
kroniko, zaman, le dva momenta smo
našli zabeležena, ki bi prišla v po-
štev: trikratno zaporedno ponovi-
tev raskave, hropeče, sirovonevljud-
ne, strastnosovražne enozloznice
(Vam ni bilo že dostikrat žal, dr.
Stari Lisjak, da ste se nekoč, pred
mnogimi leti, kot mlad politični tele-
ban, odkritosrečno razkazali?) — to
je en moment; in donkišotovanje Go-
stincarjevo na raznih uradniških
shodih zadnjega leta — ta je drugi.
Ali se na prvi sklicuje načelnik S. L.
S.? Javaljne! Na drugi moment to-
rej, brez dvoma. Da bi se ne bil!

Znano je uradništvu, da se je
državnozbornski pododsek za službeno
pragmatiko v svoji večini tako voljo-
no prilagodil vladnim stremljenjem,

da ga je minister za notranje zadeve
po svojem zastopniku počastil s po-
hvalo za izpričano »veliko državni-
sko previdnost«, še več, tako prijen-
ljivo se je izkazovala pododsekova ve-
čina, da se je večina ministrskega
sveta osmelila ji ponuditi časovno
omejen užitek skromnih
kronic kot kompenzacijo
za vsvo izgubo, ki bi za po-
samnika rezultirala iz ne-
upoštevanja skupne služ-
bene dolohe. In splošno se ve, da so
hrbtisše one »mekke« pododsekov
večine tvorili klerikali in konservati-
vci raznih klubov in narodov. Zna-
no je nadalje, da je večina zagrnila
pododsekova posvetovanja z zavoso
obvezne molčljivosti; in trivijalna
resnica je, da se za zagrnjenimi zave-
sami prečesto godi nekaj, kar se boji
svita dnevnega. A zastrmelo bo urad-
ništvo ob brzčas ji neznanji speci-
jalni vlogi, ki jo je za ono
zavoso igral zastopnik na-
ših klerikalcev v pododse-
ku, vsečastivredni Gostin-
čar. Vzemimo iz razpoložljivega
materijala le en slučaj, § 32. vladne
predloge slove:

»Ako pod vidiki § 31. (ta §
omejuje uradniško prostost izven
urada) članstvo pri kakem društvu
z ozirom na njegovo stremljenje in
delovanje ni združljivo z dolžnost-
mi uradnika, je pripadnost k take-
mu društvu nedopustna.«

To je oni raztegljivi paragraf,
na podlagi katerega bi mogla vlada
vsak čas zabraniti pripadnost h kate-
remukoli društvu; še več, na njega
podlagi bi mogla uničiti vsak čas
vsako uradniško organizacijo —

»Knebelparagraf« najnevarnejše
pasme! Uradništvo brez svobodno-
gibljeve organizacije bi pa bilo, kar
je človek brez rok. Započetje bodo-
nostne borbe za izboljšanje materij-
alnega ali pravnega položaja bi se v
semenu zadušilo! In ta krasni
poslaniški eksemplar, ki je
uradništvu tu v Ljublja-
ni javno in privatno svečano
obljubil, da bo pre-
skrbel izločitev vseh urad-
ništvu škodljivih izrast-
kov predloge in da bona vse
kriplje deloval na nedej-
stvenje vseh upravičenih
uradniških zahtev, gré in
kot referent predloga, da
se ta korenina vsega bodo-
čega uradniškega zla pu-
sti neprimrežana. Da se da va-
rati, ljuto varati in brezsrčno iskori-
ščati, ubogi neuki kmet, to je poslan-

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dalje.)

VIII.

V hiši, kjer je stanoval vpoko-
jeni eksekutor Smole, so bili dani vsi
pogoji, da bi se bil Tomaž lahko sreč-
nega počutil. V celi hiši sta bila sa-
mo dva moška, vsi drugi prebivalci
so bili ženskega spola. Tomaž je na-
šel vsega skupaj sedem mladih de-
klet. Poleg teh pa se je hodilo h go-
spodični Mariji, ki je poznala še oče-
ta Radeckega, še več deklet šivat
uči. Ko je Tomaž prešel vsa ta de-
kleta, si je na tihem rekel, da mu je
nebeška previdnost dala na razpolo-
ganje celo Marijino družbo in v du-
ši je storil trden sklep, da svojih sku-
šnjav ne bo več premagoval, naj se
zgodi karkoli.

Toda pogled v jasne oči Smole-
tove Natalije je prevrgel vse njegove
turške naklepe in užgal v njegovem
sručenju, kakršnega ni do tega dne
še nikoli občutil. Natalija je bila v
teh letih, kar se nista videla s To-
mažem, zrasla in se razvila v cveto-

čo dekle. Sicer je bila stara komaj
petnajst let, a razvita je bila že ta-
ko, kakor da jih ima osemnajst. Nje-
na sveža lepota je Tomaža vprav
omamila, tako da je kar ushnila nje-
gova zgovornost, ko jo je prvič vi-
del, in ga je minila njegova tudi na-
vadno zelo razvita nesramnost.

»Oh, kanalijska, kako si zrasla in
kako si lepa,« je vzdihnil in z očmi
je nametalo celo skladišče robev
pred prijateljico.

»Tako pa se veš ne pustim ime-
novati,« je vzkliknila Natalija in je
prav ošabno pogledala Tomaža. »Če
so mi tudi v Mračnem selu zaroblje-
ni ljudje rekli kanalijska — v Ljub-
ljani tega ne maram več slišati.«

Pri teh besedah je Natalija pre-
gledala Tomaža prav kritično od nog
do glave in potem naredila tako za-
ničljiv obraz, da je Tomaža kar tea-
no postalo pri sru. Čutil je, da je
Nataliji preslabo oblečen in zavedal
se je, da ni njegove preselitve v
Smoletovo rodovino nič posebno ve-
sela. To ga je bolelo, da so mu postala
oči rosne in da je bolešno očitajo-
če mrmljal.

»O Natalija — kako si se spre-
menila, kar se nisva videla.«

Toda zaljubljeni pogledi in go-
reči vzdihli Tomaževi niso položaja
nič vrednizgajali. Boli sladak, ko je
bil Tomaž, bolj ošabno in nepristop-
no se je kazala Natalija, kakoj prvi
dan in ostalo je tudi naslednje dni

tako. Tomaž se je premagoval, kol-
iko je mogel in zaduševal grenka
čuvstva, ki so se mu porajala v sru, a
opravil ni ničesar.

»Ne mara me in ne mara me,« je
bridko govoril v svoji kamri pod
streho, kjer mu je bilo odkazano pre-
bivališče in ta misel ga je tako pre-
vezela, da se še zmenil ni za dolga in
modra razlaganja vpokojenega ekse-
kutorja, naj vendar poskrbi za pri-
hodnost.

»Še danes pišem gospodu župni-
ku Bradavici,« da ne hodiš več v šo-
lo, da so te hoteli izključiti in da ne
bo iz tebe nikoli nič. Tako je dan
na dan, od jutra do večera pridigoval
eksekutor Smole in vselej je dostav-
ljal: »Ah, tvoj ubogi oče — kaj bodo
rekli, če izvedo, kakšnega sina
imajo.«

Vse te pridige pa niso Tomaža
čisto nič ganile. Misli je samo na
Natalijo, govoril samo o Nataliji in
sanjal se mu je tudi samo o Nata-
liji.

Srčne rane so ga začele s podvo-
jeno silo skeleti, ko je spoznal, kol-
iko častilec ima Natalija in to častilec,
s katerimi Tomaž ni mogel tok-
movati. Komaj je bil nekaj dni pri
Smoleto na stanovanju, je že videl,
da pozna Natalijo cela vrsta študen-
tov. V mraku so kar paroma hodili
pred hišo gori in dol in metali vro-
če poglede na okno, na katerem je
snela Natalija. Tudi pesmi so ji po-

šiljali in vsak čas je kdo prinesel ka-
ko zaljubljeno pisemce.

Študentov se Tomaž ni ustrašil.
Sporočil jim je najprej, da jih pozo-
ve na dvoboj na samokrese, kar je
število te vrste Natalijinih čestilec
hitro skrečilo. A pregled je tudi osta-
le na jako preprost, če tudi ne ravno
časten način. Pisal je namreč kate-
hetu pismo, v katerem mu je očital,
da svojih dolžnosti ne izpolnjuje in
da njegovi dijaki strežejo Nataliji
Smoletovi po nedolžnosti. Uspeh te-
ga brezimnega pisma je Tomaža po-
polnoma zadovoljil, kajti študentov-
ska konkurenca je takoj prenehala.

Mnogo več težav je imel Tomaž
z mladim kaplanom, ki je hodil vsak
dan na obisk h gospodični Mariji,
pri kateri se je Natalija šivati učila.
Kaplan je bil čeden in vesel človek
in dekleta so komaj čakala, kdaj da
vriže in so bila vanj zaljubljena. Ta
konkurenca je spravila Tomaža do
obupa. Vdno je užibal, kako bi svo-
jega srečnega tekmeča spravil iz hi-
še, prelistal je celo več detektivskih
romanov, da bi našel kaj primerne-
ga, a nič mu ni prišlo na misel, kar
bi se dalo vnorabiti.

Kaplanovo tekmovalje je celo
spravilo v nevarnost Tomažovo ver-
nost. Kaiti kraj vseh svojih slabo-
sti je Tomaž vendar verjel, da je
duhovnik mož izrednih zmoglosti in
da je duhovski poklic nekaj vviše-
nega, če tudi ne posebno prijetnega.

To mnenje ga je zdaj popolnoma ni-
nilo in začel je duhovnike in oficir-
je metati v en koš kot ljudi, ki jim
daje obleka krivične prednosti.

Kaplanova konkurenca pa je
stopila v ozadje, ko je Tomaž nekega
večera zasačil Natalijo v družbi mla-
dega oficirja. V senci kovanja na
Cejzovi cesti sta hodila Natalija in
mladi oficir držeč se za roko gor in
dol in v Tomaževi duši se je porodil
strašni sum, da sta se na najbolj
temnem kraju poljubila. Tomaž je v
duhu stresel svo zalogo fur-
manskih izrazov na oficirja in ker
mu to ni olajšalo sru, je storil straš-
ni sklep, da posveti svoje moči proti-
militaristični propagandi upajoč, da
spravi oficirja ob kruh in ob unifor-
mo.

Ta dan je bil za Tomaža kritič-
en dan prve vrste. Vso noč ni To-
maž zatisnil očesa in delal same črne
naklepe, kako bi uničil in ugonobil
vse, ki so pohodili njegovo živlensko
srečo. In tudi Nataliji ni hotel priza-
nesti. Ko je naposled zaspal, se mu
je sanjalo, da je stal kot zmagovalce
vrh Gradu in dal Ljubljano zaigati.
Videl je oficirja in kaplana in Nata-
lijo, kako so obupani stezali proti
njemu roke in ga prosili milosti, on
pa da se jim je smejal kakor Samiel
v Carostrelu in jim zaklical: Pri-
bogi je milost, pri meni je ni! —

(Dalec prihodnje)

cem klerikalnim tako prešlo v meso in kri, da se sedaj že njih najslabši drzne per analogiam isto zahtevati od uradniškega stanu. Od eminentno inteligentnega stanu! Dvoobrazuema Janu krinko raz obrabi! Da ga izpoznamo: vrednega pobožnjakarja izpod onega bandera, ki nosi na belorumenem polju devizo »Z roč«.

Klerikalno ljubezen do uradništva smo presijali s tako silnimi žarki, da se je razkazala do najkritejših potankosti. In če ni ljubezni v srcu, kaj je potem narekovalo oni breve klerikalnega papeža? Spoštovanje, silnejše od neprijateljstva! Krasno spoštovanje, ki se podaja med uradništvo na kalinolov s tako neokretno lepenjko, kakršna je Makso Lilleg! Uradništvo se bo s primerom kretanj zalivalo za žaljivo-enostravno maneversko potezo, tvorečo edino zrno novonajdene klerikalne ljubezni.

Z načelnikom in s stranko smo gotovi, preostaja nam še njena najnovejša specialiteta. Kdo je Makso Lilleg? Odkar je pred letom dni prišel v Ljubljano, se povsod sili v ospredje, kjerkoli odločuje uradništvo. Mislili smo, da ima mož že ne dolžno, zasebno veselje nad tiradami, debelimi izmišljotinami in pisanimi frazami, ki jih proizvajajo v tolikih množinah, da čisto obupa mro celo oni njegovi poslušalci, ki so mu sicer prijateljsko nakl. njeni. Sedaj se nam dviga sum, ni li mož že vse leto igral dvojno vlogo, hotoč si pridobiti širokih tal; dvojno vlogo, ki jo je spretno zastiral s ploho besedi. Naj je, kakor hoče: mož gre sam, kamor gre, in vsa široka tla mu ne koristijo za enega opredo. Kaj stori uradništvo z njim, ne vemo. A ono stoji: uradniške organizacije so strokovne, strogo nepolitične. In čen načelnik njih zveze, zasledujoč zasebno korist, zlorablja svojo častno pozicijo v politične namene, tedaj se mu more na razpolo go diti le ena možnost: odstop. Uradniške organizacije pa ne prevzemoo dija, združenega s politično jih zlorabečim načelnikom.

Povsod se zastavlja vprašanje: Za koliko se je prodal Makso Lilleg? Slučajno moremo postreči s točnim odgovorom: Za razliko med prejemki VII. in VIII. razreda. Kako to? vprašate. Račun je enostaven: Skušek se po neizprosni zakonu narave v doglednem času izrazi in potem je mesto davčnega lustratorja otvorjeno vsem častni in zlatohlepni aspiracijam — in dr. Šusteršič stori svoje. — A vse to je javnega pomena le v toliko, v kolikor se nam na novem slučaju dokumentira ta do jedra idoč pokvarjenost, ta brezmejna, vsukršno čast v nemar devaioča štreberija, ta žalostna doba slovenske povestnice, ki jo je inavguriral Šusteršič s konsorti. Lepa družba je že tam. Če bi ji, kar jih je inteligentnikov vmes, vest izpraševal Kobilar: Po čem si bil? Po čem si bil? — zaorilo bi mu v odgovor kot soglasen žabji kor iz pomladno razžiwe luže: Ne poceni! Ne poceni! — in nekaj dominujočih glasov bi dostavilo z nizkimi basi: Pa še več dobom! Pa še več dobom! — O factionem venalem, si ventorem invenieris!

A že žive Slovenci, ki vedo ceni-ti sedanjí čas toli omalovaž-vano besedo »značaj«. In med njimi stoji kakor garda, ki umre, a se ne poda, prevlečna večina slovenskega uradništva.

Kot zaupnik tega uradništva se je položil Makso Lilleg ad acta. Lynceus.

Volilno gibanje.

Shod, katerega je v nedeljo sklicalo »Sentjakobsko politično in gospodarsko društvo«, je bil izborno obiskani. Otvoril ga je predsednik Bergant. Govoril je tržni komisar Ribnikar,

ki je izvajal sledeče:

Če hočemo sedanjí položaj prav razmotrivati, se moramo vprašati: Kako smo v Ljubljani napredovali, odkar imajo klerikalci večino poslancev v deželnem zboru? Nazadovale smo v narodnem in gospodarskem oziru. Napredovali so pa predvsem Nemci. V gospodarskem oziru nas pa predvsem tare vladajoča draginja, ki so jo povzročili veleagrarci, katere podpirajo naši klerikalci. V naši deželi se je bujno razvila korupcija, protekcija in absolutizem, odkar so na krmilu klerikalci. Ljubljanski Slovenci so za časa klerikalnega režima na celi črti nazadovali. Ves boj klerikalcev in Nemcev je naprjen proti Ljubljani.

Ko so v Ptuju Nemci Slovence opljuvali in pretepli, so Ljubljancani na to odgovorili z nedolžnimi demonstracijami. Klerikalci so takrat s tem sočustvovali in odobraval. Vse je pričakovalo, da bo nastala edinstvo, sloga med Slovenci. In kdo je bil tisti, ki je prvi postal izdajalec?

Klerikalci. Dr. Šusteršič je takrat natančno izračunal, koliko mu bo neslo izdajalstvo. Porajala se je slovenska

klerikalno - nemška sloga. Škof Jeglič je to slogo blagoslovil in jo prvi v praksi pokazal. Pisal je znano pismo grofu Barbotu in duhovščina je s prišnic agitirala za »kranjsko šparkaso«.

Sadovi te zveze so evidentni. Deželni odbor je takoj imenoval nemškega nacionalca za inženirja, v bolnici za upravitelja Nemca Nebenführerja, nemškega šolskega nadzornika Belarja, dobili smo nemško pripravnišvo pri Huthu in pri Uršulinkah, dobili nemškega predsednika deželnega sodišča Elsnerja, v Novo mesto pride gotovo Nemec v Belo peč so imenovali za nadučitelja Nemca Kraulanda. Že samo ta imena zadostajo kot dokaz za klerikalno - nemško zvezo.

Ves ta boj pa velja v prvi vrsti Ljubljani. Vlada, klerikalci in Nemci hočejo uničiti naprednjake v Ljubljani. »Slovenec« je svoj čas razkričal napredne Ljubljance kot veleizdajalce. S tem so hoteli strmoglaviti ljubljanski občinski svet. Dr. Šusteršič se je nekdan izrazil, da bi imel na Dunaju prav ugodno stališče, če bi ne imel takih nasprotnikov, kakor sta Ploj in Hribar. Prvega je s pomočjo kranjskih agitatorjev spravil ob deželnozborski mandat, proti Hribarju je pa intrigiral pri vladi, da ga ta ni predložila v potrditev za župana.

Dosegli so volilno reformo, katere bi se moral vsak pravno misleč človek sramovati. S pomočjo te volilne reforme so upali dobiti večino v ljubljanskem občinskem svetu. — Klerikalci so dosegli sankcije te krivične volilne reforme s tem, da so opustili obstrukcijo v državnem zboru in da je dr. Šusteršič z največjim navdušenjem glasoval v delegaciji za vojaške zahteve.

Nato je govornik omenil meljioračni in cestni zakon ter razložil, kako zelo bodo obremenjeni ljubljanski davkoplačevalci zaradi tega. Vsled tega se bo vse zopet podražilo, plačevalci bomo vse potrebščine za 10—20% dražje. In še - le takrat, ko bomo tarnali zaradi neznosne draginje, se bomo zavedali, kdo je pravzaprav kriv te draginje.

Klerikalci se že zdaj naravnost norčujejo iz draginje.

Ko so napredni poslanci v kranjskem deželnem zboru stavili predlog za uvoz argentinskega mesa in za akcijo zoper draginjo, so vstali klerikalni poslanci kakor en mož ter prešli čez ta predlog na dnevni red. Na ta način so popolnoma ignorirali zahteve ljubljanskih davkoplačevalcev.

Je pa še drugo vprašanje, ki so ga klerikalci popolnoma bagatelizirali. Naprednjaki so se vedno in povsod zavzemali za slovensko vseučilišče. Ustanovili so pripravljalni fond z deželnimi sredstvi, ki je bil uujno potreben. Tak fond imajo tudi klerikalci za katoliško vseučilišče v Solnogradu. Čisto jasno je, da bi imel tak fond, če bi ga imeli pravi ljudje v rokah, velikanski pomen. Klerikalci pa slovenskega vseučilišča sploh ne marajo, temveč hočejo klerikalno nemško vseučilišče.

Klerikalci so za nemško - klerikalno vseučilišče.

Klerikalci so odvzeli našim mladim znanstvenikom, n. pr. dr. Rostoharju in dr. Zarniku, ki so se pripravljali za vseučiliške docente, podpore, ki so jih dobivali iz tega fonda.

Klerikalci so se na nepošten način polastili vseučiliškega fonda za vse nekaj drugega. S tem fondom so namreč pokrili deficit pri svoji »Gospodarski Zvezi«. Še-le pozneje so sklenili tozadevni deželni zakon, naj se da ta fond kot brezobrestno posojilo zavodu, od katerega dežela tega denarja nikdar več ne bo dobila.

Klerikalci so hoteli še z neko drugo ustanovitvijo obremeniti ljubljanske davkoplačevalce. Brez vsakega premisleka in preudarka so hoteli zgraditi električno centralo. Naši poslanci so slovesno protestirali proti temu, da bi se tako igrali z elektriko. In našel se je tudi med klerikalnimi poslanci poštenjak, ki ni hotel oškodovati svojih volilcev. Nastopil je zoper ta lahkomiiselni načrt klerikalcev, vsled česar je moral odložiti svoj mandat. S tem je pa bivši klerikalni poslanec potrdil vse to, kar so naši poslanci govorili, naši časopisi poročali.

Če bi šlo po klerikalnem načrtu, bi morali Ljubljancani plačati za meljioracijsko posojilo in električno centralo okroglih 20 milijonov kron.

In stranka, ki hoče tako oškodovati ljubljanske prebivalstvo, se poteguje za to, da dobi večino v ljubljanskem občinskem svetu. Toda danes že lahko trdimo, da so klerikalci že podlegli, mi pa zmagali.

To dejstvo dokazujejo volilni predlogi.

Če pogledamo našo listo, tedaj vidimo, da se v njej zastopani ljudje, ki bodo lahko reprezentirali Ljubljano in ki bodo uspešno delovali za prosopek ljubljanskega mesta. Če pogledamo socijalno - demokratsko listo, tedaj vidimo na čelu odličnega socijalno - demokratskega voditelja, pisatelja Etbina Kristana. Tudi Nemci so postavili v prve vrste može, ki veljajo v nemških krogih kot odličnjaki. Klerikalna lista je pa pravo skrupulo. Če se klerikalci še nikdar niso blamirali, tedaj so se s to listo. V I. razredu je na prvem mestu Ivan Kregar. Vprašam, kje pa je politična čast, politični ponos stranke, če postavi takega človeka na prvo mesto, kateremu se javno očita sleparija in ki je v sodni preiskavi. Klerikalci sicer upajo, da bodo dosegli na Dunaju, da se ustavi preiskava. In če to tudi dosežejo, Kregar s tem še ni opran. Vsi tisti, ki nameravajo voliti Kregarja, naj ga najprvo pozovejo, naj gre tožiti.

V drugem razredu je na prvem mestu mož, ki v Ljubljani ni prav nič znan. Ta Lilleg je do zdaj veljal za naprednjaka, za poštenjaka. Pri uradnikih je bil splošno priljubljen in so ga tudi izvolili za predsednika društva davčnih uradnikov. Toda Lilleg je bil tisti, ki je prvi začel intrigrirati zoper napredno stranko in je propagiral, naj uradniki sestavijo svojo lastno listo. Ko se mu pa to ni posrečilo, je Lilleg pokazal svojo pravo barvo. Ča je bil Lilleg že prej klerikalec, tedaj je hotel svoje tovariše zapeljati na klerikalen led ter jih na ta način preslepiti. Lilleg je torej pravzaprav igral vlogo klerikalnega ovaduha med naprednjaki. Uradništvo bo to uvidelo ter mu povedalo to, kar mu gre. Dr. Šusteršič se hoče kar naenkrat kazati prijatelja uradništva, pozabil pa je svojih besed, ko je rekel, da

uradništvo žre, žre in žre.

In tudi v zadnjem času so se klerikalci javno pokazali kot najhujši sovražniki uradništva. Manifest, ki so ga pred par dnevi objavili povodom razpusta državnega zbora, je naperjen predvsem proti uradništvu. Klerikalci hujskajo zoper uradnike, da se priključijo kmetom. Pogledimo učiteljstvo, ki je slabše plačano, nego konjski hlapeci. Ali je to prijateljstvo do uradništva? Največja laž, največja podlost in hinavščina je, če klerikalci trdijo, da so prijatelji uradništva.

Lilleg ne bo reprezentant uradništva, temveč klerikalne stranke. Večino v novem občinskem svetu bo imela narodno - napredna stranka, ki bo posnemala postopanje klerikalne stranke v deželnem zboru ter odklonila vsak predlog, ki bi prišel od klerikalne stranke

Klin s klinom.

Prvi kandidat v III. razredu, dr. Zajec pa spada tja, kamor spada — v gozd ali pa na polje.

Narodno - napredna stranka je obrala svoje najboljše može, takorekoč cvet stranke. Kakšen cvet pa so Kregar, Štefe, Lilleg, dr. Zajec? Klerikalci pač nimajo drugega namena, nego delati v občinskem svetu zgago in hujskati. Klerikalci so pač upali, da dobe večino v občinskem svetu. Pisali so že v Dalmacijo, da bo prihodnji katoliški shod pozdravil klerikalni župan. Ko so pa videli delovanje narodno - napredne stranke, so v Dalmacijo poslali popravek, v katerem so rekli, da ne marajo večine, temveč da hočejo samo kontrolo.

Dr. Šusteršič je rekel, da hočejo klerikalci preprečiti v ljubljanskem občinskem svetu vsako

korupcijo.

To pravi človek, ki pripada stranki, ki sploh drugega ne dela v stranki nego korupcijo. Svetujemo jim, naj v deželnem odboru, v deželnem šolskem svetu izkidaajo gnoj. Dr. Šusteršič je tudi rekel, da ne sme noben občinski svetnik obenem sprejemati del od občine. S tem je udaril lastnega pristaša mizarskega mojstra Rojino, ki je kot svetovalec vladnega komisarja sprejemal dela od občine. Zakaj ni dr. Šusteršič proti temu protestiral.

Vprašamo: Ali je bil ta boj, ki so ga uganjali klerikalci proti Ljubljani, vreden, da so padle take žrtve, da pride pet Nemcev v občinski svet? Mi moramo nato delovati, da dobimo

dve tretjinsko večino, pokazati moramo, da Ljubljana ni strgana vas, kjer komandirajo fajmoštri, temveč da ima Ljubljana zavedno meščanstvo.

Zadnjih 14 dni bodo delali s korupcijo in lumparijami, ker političnih sredstev klerikalci sploh nimajo. 23. april mora pokazati, da Ljubljana noče postati črna in nemakutarska, temveč da hoče ostati napredna, slovenska.

Govoru je sledilo dolgotrajno, navdušeno pritrjevanje, na kar je predsednik zaključil ta velepomembni shod.

Shod pri Marenčetu.

Nad vse pričakovanje krasno uspel je v nedeljo popoldne shod gospodarskega naprednega društva za sentjakobski okraj

na Dolenjski cesti v gostilni pri Marenčetu. Shod je bil tako mnogoštevilno obiskan, da salon ni mogel sprejeti vseh posetnikov. Ramo ob rami stoječ so se gnetli poslušalci in tudi pred vhomom jih je bilo ves čas nabito polno, kljub temu pa je moralo kakih 150 posetnikov oditi.

Kot prvi govornik je nastopil po pozdravnem nagovoru gosp. Berganta, urednik gospod

Pustoslemček,

ki je govoril približno tako - le:

Še 14 dni nas loči od pomenljivega dneva, ko nam bo treba stopiti na volišče z glasovnico v roki, da odločimo, kdo bo v bodoče gospodaril na ljubljanskem magistratu — mi svobodni meščani, katerih sreča in nesreča je najtesneje zvezana z usodo bele naše Ljubljane, ali pa tista stranka, katere stremljenje je osredotočeno na to, da dobe v svojo pest cvetoče naše mesto, da bi je lahko v bodoče še bolj izžemali in plenili, kakor so je dosedaj.

Menim, da kdor je v zadnjih letih, četudi samo površno, zasledoval razvoj domače naše politike na Kranjskem, ne bo niti trenutek v dvomu, kateri izmed strank bo pri bodočih volitvah izrazil svoje zaupanje s tem, da bo oddal za njene kandidate svojo glasovnico.

Čisto gotovo je namreč, da mora vsak pameten in razsoden ljubljanski volilec, ne glede na to, ali je pristal te ali one politične stranke — oddati svoj glas, ako hoče dobro s bi in vsemu ostalemu ljubljanskemu prebivalstvu, samo tisti stranki, katere vsa preteklost in sedanjost daje zanesljivo jamstvo in poročstvo za to, da se bo v resnici z vsemi močmi zavzemala v novem občinskem svetu za koristi ljubljanskega mesta in za blagor mesta Ljubljane.

In to je narodno - napredna stranka, ki je vselej neomajno stala na braniku za interese Ljubljane in njenega prebivalstva.

Pojavila se je pa v naši sredini še neka druga stranka, ki je še-le v zadnjem času odkrila svojo ljubezen do Ljubljane, dočim je do dneva današnjega kazala in tudi z dejanji posvedočevala zgolj kamenito srce do interesov, težen in želja ljubljanskega prebivalstva.

Vsi veste, da je to tista stranka, ki jo vodi dr. Šusteršič, ki sama imenuje sebe »Slovensko ljudsko stranko«, mi jo pa poznamo samo pod imenom klerikalne stranke.

Dasi pretežna večina nas vseh do dobra pozna očito proti Ljubljani in njenim življenjskim interesom naperjeno delovanje te stranke, vendar ne bo odveč, ako si sedaj pred volitvami znova pokličemo v spomin vsa tista zločinstva in hudodelstva, ki jih je Šusteršičeva stranka zagrešila na Ljubljani, odkar je dobila popolnoma v svoje roke našo deželno upravo in odkar je na vsi črti zagospodarila v kranjski deželi.

Ako bi hoteli naštevati vse njene grehe, ki si jih je glede Ljubljane in njenega prebivalstva v tem razmeroma kratkem času naprtila na rame, bi danes gotovo ne mogli končati svojega govora, zakaj teh grehov je legijon, zato se bom omejil samo na nekatere zglede o veliki ljubezni klerikalne stranke do nas Ljubljancanov in do ljubljanskega mesta, ki pa v bengalični luči kažejo, da bi pomenjalo toliko, kakor kozla napraviti za vrtnarja, ako bi hoteli v resnici izročiti mestno upravo tistim, ki se pokore ukazom in poveljem dr. Ivana Šusteršiča.

Klerikalci — potresno posojilo in »Mestna hranilnica«.

Ni še dolgo tega, ko je zavladala v deželnem zboru in odboru klerikalna stranka.

In prvo njeno delovanje, ko se je dokopala do moči, je bilo, da očito in javno pokaže svoje sovraštvo in mržnjo do ljubljanskega prebivalstva.

Vsi veste, kako strašno je bila Ljubljana prizadeta po potresu pred dobrimi 15. leti. Boda je bila takrat tako velika, da sta morali priskočiti na pomoč po potresni katastrofi prizadetim dežela in država. Obe ste dovolili raznim hišnim posestnikom, katerih hiše so bile po potresu uničene ali znatno poškodovane, primer-na posojila iz svojih sredstev.

Čim so prišli klerikalci na krmilo v deželi, so jeli neusmiljeno istirjavati ta posojila, četudi so s tem marsikaterega siromaka, ki se je jedva nekoliko opomogel od groznih posledic potresne katastrofe, zopet pahnili v nesrečo.

S tem svojim dejanjem pa so izprožili še drug občuten udarec na ljubljanske prebivalstvo. Ko je namreč država videla, da deželni odbor kranjski sam nima sroa za Ljubljano in da brez pardona interjerva potres-

na posojila, si je mislila, ako sme že deželni odbor zahtevati nazaj dovoljena posojila, zakaj bi jaz država tega ne smela. Zato je takoj tudi vlada sledila zgledu klerikalnega deželnega odbora ter jela z vso strogostjo in trdosrčnostjo izterjevati potresna posojila. In tako se je zgodilo, da so morali ljubljanski hišni posestniki v razmeroma kratkem času plačati ne samo stotisoče, marveč milijone.

To vse pa so povzročili tisti, ki vedo sedaj toliko povedati o svoji ljubezni do Ljubljane in njenega prebivalstva!

A sedaj še razgrnem pred vami malo sličico, ki je na prvi pogled sicer neznatna, a je vendar zelo značilna.

Mestna hranilnica ljubljanska je dandanes že znana vsakemu čitajočemu Slovincu. Ustanovil jo je napredni občinski svet z namenom, da bi prebivalstvo v Ljubljani in po vseh pokrajinah lahko dobivalo cene-nega kredita in da bi se svoječasto čisti dobiček tega zavoda, ko doseže rezervni fond 5% vseh hranilnih vlog, uporabljal za obče koristne in dobrodnele naprave, v prvi vrsti v Ljubljani, v drugi vrsti pa tudi po ostali deželi.

»Mestna hranilnica ljubljanska« se je tekom let razvila v cvetoč zavod, ki bo v kratkem s svojim čistim dobičkom neizčrpen in bogat rezervar za Ljubljano in vso deželo kranjsko.

To pa ni dovolji klerikalcem, ker so nasprotni vsaki stvari, ki ni izključno in edino v korist njim samim in nikomur drugemu. Zato hočejo na vsak način ta zavod oškodovati, in ker ga ne morejo drugače, so letos osnovali konkurenčno podjetje: »Hranilnico kmečkih občin« ter s tem pred vsem svetom posvedočili, da ne privoščijo Ljubljani niti tega, kar si je sama zasnovala v svojo korist, in to zgolj iz zavisti in nizkotne nevošljivosti.

Vprašam vas, ali postopajo tako ljudje, ki so v resnici prijatelji Ljubljane in njenega prebivalstva?

Klerikalci — kmet in meščan.

Ker vidim, da je na današnji shod prihletelo lepo število volilcev iz okolice, se bom na kratko dotaknil vprašanja, ki je zlasti v zadnjem času postalo dokaj pereče, toda prav po nepotrebnem. Vsi vemo, da smo Slovenci mal narod, saj je nas komaj poldrugi milijon. Na vseh straneh smo obkroženi od velikih narodov: na severu od Nemcev, na jugu od Italijanov, na vzhodu pa od Madžarov.

Če hočemo živeti, če nočemo ležeti v zgodnji grob, moramo strniti svoje vrste in nastopati na zunaj kot en mož, vsi za enega, eden za vse. In če hočemo biti narod, moramo imeti v sebi zastopane vse stanovce: od najnižjega težaka pa gori do do najvišjega gospoda. Kmet in delavec, obrtnik in trgovec, uradnik in učitelj in vsi, prav vsi so nam enako potrebni.

Vse te pa mora združevati velika misel, skupna ljubezen do lepe naše domovine slovenske. To je pogoj našega obstanka kot narod, pogoj našega napredka in lepše bodočnosti.

Mal narod smo. A zakaj smo tako mali in neznatni, ko smo vendar bili nekoč pred tisočletji veliki in mogočni. V sivi prošlosti so Slovenci prebivali na Nižje Avstrijskem, Tirolskem, Zgornjem Koroškem in Štajerskem. Danes ni o nas tamkaj nobenega sledu, naši so tamkaj samo še grobovi. Kako je to mogoče? Polagoma smo izgubljali tiste stanovce, ki skupaj tvorijo narod, propadali smo in nazadnje je nam ostal samo še ubogi naš slovenski kmet, ki pa je sam ostal preslab, da bi se mogel uspešno upirati tuji sili. In tako smo postali mali.

V preteklem stoletju smo se zopet jeli probujati: kmetu slovenskemu je stopil ob stran delavec, obrtnik, trgovec, uradnik in učitelj. Tako smo postali zopet narod in zasijalo je nam lepše sonce, ker smo vsi složni in v ljubezni delovali za narodno svojo zemljo.

To je bil pogoj našega razvoja in napredka.

V zadnjem času pa so jeli gotovi ljudje to lepo razmerje med slovenskimi stanovci rušiti v veliko našo nesrečo.

In kdo so tisti brezvestni ljudje, ki to delajo?

Naši klerikalci so to, ki ščuvajo kmeta proti meščanom, delavca proti kmetu, skratka: stan proti stanu. A zakaj to delajo?

Da ložje zase v kalnem ribarju. Njih načelo je: naj se drugi med sabo koljejo, mi pa si bomo med tem polnili žepe in živeli kakor mali bogovi.

Če torej trezno preudarimo, moramo priznati, da smo navezani drug na drugega in da ni za nas sreče, ako ne živimo v bratski slogi in ljubezni drug poleg drugega. Doslej je to vedno tako bilo, sedaj pa hočejo klerikalci boj na nož med meščanom in kmetom. Vprašam, ali ima od tega boja korist meščan, ali ima morda korist kmet?

Korist ima tisti, tretji, ki hoče, da bi se kmet in mešan prepirla, da bi potem vladal in gospodoval nad obema — klerikalci.

Rekli boste, toda klerikalci pravijo, da so prijatelji kmeta. Kakšni prijatelji so to, vam bom takoj pokazal.

Kaj so klerikalci storili za kmeta in davkoplačevalca?

Klerikalci pravijo, da so veliko storili za kmeta s tem, da so dosegli zatvoritev mej za uvoz tuje, zlasti srbske živine.

To je čisto navadno šeparstvo! Vprašam vas, kdaj ste videli na Slovenskem kakšnega srbskega vola ali srbsko kravo? Menim, da nikoli! Slovencem z zatvoritvijo mej niso nič koristili, spravili pa so v žep milijone madžarskim grofom in baronom. Delovali torej niso za slovenskega kmeta, marveč za madžarske bogataše, pri tem pa oškodovali ubogega srbskega kmeta, ki je vendar nam bližji, kakor madžarske židovske pi-javke, ki drže v svojih krepkih tudi del našega naroda, prekmurske Slovence.

To je torej tista velika »zasluga«, s katero se klerikalni poslanci tako postavljajo in bahajo pred nerazodno javnostjo.

Kaj pa so sicer še storili v državnem zboru za svoje volilce, pred vsem za slovenskega kmeta?

Če iščemo in iztikamo tudi s povečevalnim steklom, ne moremo pri najboljši volji zaslediti niti najmanjše stvarice, o kateri bi s mirno in čisto vestjo lahko rekli: Tole pa so res izposlovali na korist svojim volilcem in celokupnemu slovenskemu narodu — razen če smatramo za uspeh in zaslugo dr. Šustersiča in tovarišev to, da so pripomogli k temu, da so se strahovito zvišali davki.

Lani je zahteval vojni minister, kakor je znano, za nove topove in drugo morilno orožje 400 milijonov. Dasi se ve, da se vsi ti ogromni milijoni ob koncu koncev zvale na rame najrevnejših davkoplačevalcev, vendar so klerikalni poslanci kakor en moč z obema rokama glasovali za to, da se ta ogromna vsota dovoli vojnemu ministru. Toda poteklo se ni leto in dan in prišla je vojna uprava z novo zahtevo. To pot je zahtevala 320 milijonov za zgradbo novih bojnih ladij. Pri tej zahtevi so se najnavdušenjejši takozvani »patriotje«, ki sicer samo kimajo, ako vlada kaj zahteva, prijemali za glavo in rekli: Ne, dovolj je, ljudstvo tega ne zmore! Takrat pa se je v delegacijah dvignil dr. Šustersič, toda ne smete misliti, da se je ta ljudski zastopnik zavzel za izžeto ljudstvo. Kaj še! Vstal je in proglasil: »Kaj mi je mar stok in jok propadajočega ljudstva, jaz, načelnik S. L. S. dovolim vse. Še pre malo ste zahtevali. Le naložite 320 milijonov novih davkov, čim bolj bo obremenjeno ljudstvo, tem ponižnejše bo in tem bolj bo šla naša pšenica v klasje!«

Torej za vojne ladje, kanone, za vse drugo nič in če tudi nas vse vzame hudice.

Kaj imamo Slovenci od teh milijonov? Nič, prav nič, niti počenega groša!

Težke milijone bodo pobasali nemški in madžarski bogataši, ki bodo gradili te nove vojne ladje. Mi pa bomo imeli samo čast plačevati, in če pri tem tudi poginemo. Vidite, tako je klerikalno delo za volilce, za davkoplačevalce in za kmeta.

Govornik je nato razpravljal o znani kupčiji glede podmolniškega gozda, sklenjeni med deželnim odborom in klerikalnim tesarjem Pustom, o škandalu, ki so ga zagrešili klerikalci s tem, da so otvorili zopet vrata mestne hiše Nemcem, in o najnovejši inkviziciji, ki jo je navedel škof Anton Bonaventura ter zaključil svoja, z velikim odobravanjem sprejeta izvajanja s pozivom, naj vsakdo odda na dan volitve svoj glas za narodno napredno stranko.

Kot drugi govornik je nastopil viharo pozdravljen deželni poslanec in odbornik gospod

dr. Ivan Tavčar

ter izjavil poleg že na dopoldanskem shodu očitnih točk še sledeče:

Mnogo potrebe ima Ljubljana, ki jih bomo ne premore. Pravično bi tedaj bilo, da bi bila tudi Ljubljana deležna onega 10milijonskega melioracijskega posojila kranjske dežele. Klerikalci pa so bili tako predrzni, da so se naprednim poslancem, ki so zahtevali, da dobi tudi Ljubljana nekaj od tega posojila, naravnost smejali v obraz. To pa vedo, da bi napredni občinski svet ljubljanski ne odnehal, predno ne izposluje za Ljubljano, ki bo morala vrniti tega posojila najmanj tri milijone, primerno odškodnino. Zato se tudi s tako vne-mo pehajo za ljubljanske občinske volitve.

Imamo tu zelo pereče vprašanje, ki spada tudi v melioracijo, ljubljanski vodovod. Šustersič seveda pravi sedaj, da ni voda za nič. (Klici: Saj je še pokusil ni!) Jaz pa pravim, ko bi bivši občinski svet ne bil storil

ničesar drugega, kakor da je preskrbel Ljubljano z zdravim pitno vodo, je storil že veliko in povzdignil v Ljubljani tudi zdravstveno stanje.

Mi pa stojimo glede vodovoda še na popolnoma drugem stališču. Naše načelo je, da naj bi ne slušali vodovod samo onim, ki lahko plačujejo, marveč v prvi vrsti revežem in onim, ki si vodovoda zaradi prevelikih stroškov ne morejo napraviti. (Burno pritrdjevanje.) To delo naj bi se izvršilo, ker mestna občina ne razpolaga s tako velikimi sredstvi, da bi mogla podaljšati sama svoj vodovod na Barje, s prispevki dežele iz melioracijskega fonda. Če pridejo naprednjaki do veljave v novem občinskem svetu, bodo z vso energijo zahtevali, da dobi mesto primerno odškodnino za ono, kar bo moralo prispevati k odplačilu tega posojila, če pa pridejo na krmilo klerikalci, je gotovo, da mesto ne dobi niti vinarja. Količnega pomena bi bilo podaljšanje vodovoda na Barje, ve le tisti prav ceniti, ki se je sam na lastne oči prepričal, kako nesnažno in zdravju škodljivo pitno vodo imajo barjani. Zato pa bo ena prvih nalog prihodnjega naprednega občinskega sveta, da izposluje primerno kompenzacijo za odplačevanje onega dela 10milijonskega deželnega posojila, ki ga bo morala plačati Ljubljana in da s tem denarjem potem reši

vodno vprašanje na Barju.

(Dolgotrajno, navdušeno pritrdjevanje.)

Govornik se peča potem še s cestnim zakonom in vabi konec svojega temeljitega govora vse navzoče na veliki manifestacijski shod v

Mestnem domu

dne 17. t. m.

Nato je kot prava, od klerikalcev zapeljana ovčica, govoril

klerikalec Šmuc.

Trdil je, da so klerikalci izposlovali delavcem zastop v občinskem svetu in se strašno jezil nad tem, da bi dobili na Barju dobro pitno vodo, češ, da imajo preveč vode.

Odgovoril mu je g. dr. Tavčar, dasiravno na take bedarije sploh odgovora ni bilo treba, ker so se Šmuc vsi smejali.

Razložil je g. dr. Tavčar, kako zvitno so bili opeharjeni od klerikalcev delavski sloji za primeren zastop v občinskem svetu. Novi volilni red je ravno najhujši klerikalni greh proti delavcem. Dočim je predložil napredni občinski svet tako volilno reformo, da bi bili dobili doslej brezpravnih sloji eno celo kurijo in ž njo šest občinskih svetovalec, so majorizirali klerikalci v svoji volilni reformi za Ljubljano te sloje z volilci I. in II. volilnega razreda ter tako storili, da dobe ti sloji naravnost smešno majhno zastopstvo v mestnem občinskem svetu.

Kar se tiče podaljšanja vodovoda na Barje, so bile besede predgovornika, klerikalca Šmuc, tako frivojne, da bi zaslužil od Barjanov samih primeren odgovor. Če bi se seveda tudi večina Barjanov postavila na stališče klerikalca Šmuc, potem gotovo tudi ne bo imel prihodnji napredni občinski svet nobenega povoda, da bi vsiljeval Barjanom, česar sami ne marajo.

Gosp. Pustoslavšek je odgovarjal Šmucu na njegovo bedasto opombo, da je potrebno, da dobi vojna uprava za nove ladje 320 milijonov, češ, sicer bi se morali v slučaju vojne braniti z metlami. Razjasnil je govornik, da se vrši vse oboroževanje samo v prilog Nemčiji, da bi mogla Nemčija v zvezi z Avstrijo uspešno klubovati nevarni sovražnici, oziroma tekmovalki Nemčije, Angliji.

Oglasil se je nato delavec gospod

Bizjak

ter pojasnjeval stališče najnižjih slojev proti klerikalni stranki in poudarjal, da agitirajo klerikalci sedaj zlasti s tem, da pravijo, da gre pri občinskih volitvah za vero, ki da je v nevarnosti.

Prazne bi bile v Ljubljani cerkve, če bi v nje hodili samo klerikalci!

Še en govornik se je oglasil, in sicer

socialni demokrat Berdajs,

ki je iz nerodnosti očital napredni stranki stvari, s katerimi napredna stranka sploh nikdar v zvezi ni bila. Očividno je mislil klerikalno stranko in po shodu to tudi sam priznal.

Popolnoma strinja pa se s tem, da naj voli oni, ki ne more iti z napredno stranko na noben način, drugo protiklerikalno stranko socialno demokratično.

Nato je zaključil predsednik gospod Bergant na impozantni shod, ki je trajal skoro tri ure.

Politična kronika.

Včeraj dopoldne je imel na Dunaju ogrski ministrski predsednik grof Khuen - Hedervary daljšo konferenco z honvednim ministrom Hazaiem, nakar sta šla obe ministra

k ministrskemu predsedniku baronu Bienerthu. Tam je bila konferenca, katere so se udeležili razven obeh ogrskih ministrov, avstrijski ministrski predsednik bar. Bienerth, domobranski minister Georgi in justični minister dr. Hohenburger. Posvetovali so se o nekaterih raznih zadevah, ki jih je Bienerth razpravljal glede novega brambnega zakona in o končni redakciji nekatere določil v novem vojaškem kazenskem procesu glede razpravnega jezika. Po triurnem posvetovanju so konferenco prekinili ter jo bodo danes nadaljevali. Splošno mnenje, da so se o spornih točkah v novem brambnem zakonu že zdaj principi-jalno sporazumeli. Kakor pravijo, so se sporazumeli tudi glede razpravnega jezika v vojaškem kazenskem postopanju. Madžarjem hočejo ugoditi, ne da bi se pri tem kršila enotnost in skupnost armade. Madžarski razpravn jezik se naj zajame za one voje, ki se rekrutirajo iz teritorija z madžarskim prebivalstvom, vendar pa ostane nemščina službeni jezik. V novem vojaškem kazenskem procesu je določilo, da se mora obtoženec zaslisljati v njegovem jeziku. Pri ogrskih vojih bodo morali skrbeti za zadostno število sodnikov, ki bodo zmožni madžarskega jezika. Če pa obtoženec ne bo zmožen madžarskega jezika, tedaj ga bo zaslišal tolmač v njegovem materinskem jeziku. Bančno vprašanje je pravzaprav rešeno. Bančni privilegij bodo provizorično podaljšali, skoraj gotovo do konca meseca septembra ali oktobra.

Hrvaška državnozborna delegacija je včeraj nadaljevala svoje posvetovanje. Posvetovali so se o narodno - gospodarskih vprašanjih in o zadevah trgovskega in poljedelskega ministristva. Poslanec Spevec, član izvenstrankarskega kluba, je govoril o vprašanju ustanovitve hrvaške domobranske kadetne šole in preciziral hrvaške zahteve pri bodoči brambni reformi in pri reformi vojaškega kazenskega procesa. Konferenca je vse te predloge odobrila. — Tudi ban Tomašić je priznal hrvaške zahteve kot opravičene. Virilisti, ki so bili velika opora bana Tomašića, se te konference niso udeležili. — V hrvaškem klubu centrum je bila v nedeljo jako razburjena debata o državnopravnih gravaminah, katere je zakrivila ogrska vlada pri hrvaških honvedih. Več poslancev je naglašalo, da se že dvajset let govori v nagodbenih zakonih vedno le o »ogrskih« honvedih, čeprav temeljni zakoni označujejo to institucijo kot ogrsko - hrvaške honvede. Hrvški honvedni okraji so v vedni nevarnosti, da bodo madžarizirani. Nezakonito je tudi, da so napisi na hrvaških vojašnicah madžarski in da hrvaški honvedni stotniki ne morejo postati stotniki, če niso napravili na ogrskem Ludoviceju sprejemne izkušnje. Iste razmere vladajo tudi pri hrvaškem orožništvu. Poslanci bodo o tem vprašanju govorili v državni zbornici.

Vstaja v Albaniji postaja vedno nevarnejša. V soboto so vstale zavze-li kraj Dinose in so se polastili velikega števila pušk in mnogo municije. Ujetnike so odpeljali na črnogorsko mejo. Južno od mesta Tuzi so vstasi zavzeli važne pozicije. — Iz Carigrada poročajo: Med Malisori, ki so padli v zadnjih bojih pri Tuziju, so našli tudi več mrtvih žensk, ki so bile tudi oborožene. Ženske so se skoraj gotovo tudi bojevale. — Iz Soluna poročajo: Nek orožniški poročnik je s šestimi orožniki pred Albanci zbežal v Podgorico. Vlada je vse potrebno ukrenila, da se jih izroči. Boji v okraju mesta Tuzija in Kastritija se nadaljujejo. — Iz Milana poročajo: »Corriere della Sera« objavlja brzojavko iz Cetinja, da so si Albanci v nedeljo priborili veliko zmago nad Turki. Turške čete so Albanci vjeli, deloma razorožili. — Iz Carigrada poročajo: V nedeljo je konferiral veliki vezir z nekaterimi ministri o nadaljnjih korakih, ki so potrebni z ozirom na položaj v Albaniji in na črnogorski meji. Več albanskih poslancev in senatorjev se je posvetovalo o položaju v Skadrin in so se nato posvetovali z velikim vezirjem in vojnim ministrom o nadaljnjih transportih vojaških čet. Posladi so tudi županu in prvakom skaderskim pomirjačje brzojavke. Tudi mladoturška stranka v državnem zboru se je posvetovala o položaju v Albaniji. — En anatolski bataljon se je odpeljal včeraj ponoči po morju proti San Giovanni di Medua. Včeraj sta se vkrcala še dva bataljona. Kakor poročajo listi, so dirigirali en bataljon iz Kastritija v Tuzi, kamor je včeraj dospel. — Iz Rima poročajo: Manifest komiteja za Albanijo pozivlja italijansko prebivalstvo, naj zbira prostovoljne doneske za albanske ubežnike in za vdove in sirote padlih. Njihova beda je vnebovpijoča. — Iz Pariza poročajo: Odkar so se začeli nemiri v Albaniji, se nekatere vele-vlasti dogovarjajo, kako bi se zabra-

nilo, da bi se albansko gibanje ne razširilo. Kakor se poroča iz pouč-nih krogov, gre za to, da se varujejo katoliki v Albaniji in da se uprava tako preuredi, da bo v bodoče samo Turčija vzdrževala red. — Iz Belg-rada poročajo: Kakor je posneti iz brzojavk, ki so došle s Cetinja in iz Podgorice, je situacija zaradi albanske vstaje zopet zelo kritična. Neko poročilo pravi, da Črna gora mobilizira in dirigira topničarstvo na mejo. Pisarniški načelnik brzojavnega urada v Tuziju in več tamošnjih trgovcev je pobegnilo v Črno goro. Ti pripovedujejo, da so vstasi pri Tuziju popolnoma uničili vladne čete. V Podgorici je črnogorsko društvo rdečega križa napravilo bolnišnico, kamor se sprejemajo ranjeni turški vojaki in vstaši. Pri Špicanicu je trajala bitka celo nedeljo. Turki so imeli velike izgube.

Haaška mirovna konferenca se bo, kakor poroča »Daily Telegraph«, na inicijativno severoameriške vlade zopet počela z vprašanjem razorožitve. Vlada Združenih držav noče, da bi ostalo vprašanje razorožitve samo diplomatsko vprašanje na papirju. Delovala bo pri velevladnih nato, da bo imela tretja haaška konferenca tudi dejanske rezultate.

V Lisaboni so bile zadnje demonstracije proti mornariškemu ministru resnejše, nego so pa poročali cenzurirani brzojavi. Demonstranti so bili oboroženi z revolverji. Vreči so hoteli mornariškega ministra. Ker jim pa poveljni ladje »San Raffaele« ni dal zaščite in je ostala mornarica vladi zvesta, se je poskus ponesrečil. Ministrski svet se je v nedeljo celo noč posvetoval, kako naj se taki poskusi v bodoče že v svojih početkih onemogočijo.

Med špansko in portugalsko vlado se je v zadnjem času pojavilo neko napetje, ker portugalska vlada ni mogla doseči, da bi španska vlada prepovedala razširjevanje tiskovin, ki delajo propagando za bivšega kralja Manuela in ki se razširjajo od španske meje. Španska vlada ni hotela nastopiti proti povzročiteljem tega gibanja, kakor je to zahtevala portugalska vlada.

O dogodkih na Maroškem poročajo sledeče: Vesti o skupnem vojaškem postopanju Francije in Španije sicer francoska vlada dementira, vendar so pa v Tangerju mnjenja, da bo do tega v najkrajšem času prišlo. — Madridski »Imparcial« je dobil vznemirljiva poročila iz Feza. Vstasi ponavljajo svoje napade, sultanove čete so utrjene. Iz Cadixa se odpelje te dni 1500 mož s topovi proti Larache. Iz severne in centralne Španije dirigirajo vojaštvo proti jugu, da nadomestijo ondote garnizije. — Več polkov v Madridu je dobilo povelje, naj se pripravijo za odhod na Maroko. Tudi mornarica je dobila povelje, naj vse potrebno uredi, da bo pripravljena.

V Kantonu na Kitajskem se je začelo resno revolucionarno gibanje. Poslali so tja vojaštvo in razglasili obsedeno stanje. To antidinastično gibanje širijo fanatični nasprotniki dinastije Mandžu. Umorili so poveljnika kantonskega tatarskega okraja. General je dobil štiri krogle v glavo. Napadalec je ušel in so ga mogli šele pozneje prijeti.

Štajersko.

Gornji grad. Tukajšnji okrožni zdravnik g. dr. M. Konečni ustretil je 4. t. m. v pol ure od tega oddaljenem Homu tik okrajne ceste divjega petelina, ki je tehtal čez 5 kg.

Od Sv. Trojice v Slov. gor. se nam poroča: Tu je umrl dedek Ivan Minih zaradi zastrupljenja krvi. Neki Jože Ploj, ki tam izdira ljudem zobe, je izdal tudi temu dedku z zarjavimi kleščami zob in ga zastrupil. Ploj pride pred sodišče.

Dva požara. V Celju, oziroma v bližnji celjski okolici smo imeli v soboto opoldne zopet požar. Kmalu po 12. uri je pričelo goret v hlevih g. Franca Plevčaka, mesarja in gostilničarja v Gaberju. V kratkem času je gorelo v podstrežju celega gospodarskega poslopja. Ker je bilo tam mnogo sena, je bila nevarnost za sosedne hiše. Prvi so prihiteli na pomoč vrli domobranci in sosedje, ki so ob pravem času rešili živino in orodje. Potem so prihiteli delavci iz mestnega mlina z brizgalno gasit in končno mestni požarniki. Pri tem požaru so se hidranti pri mestnem požaru jako dobro obnesli. Ogenj so potem hitro zadušili; škoda je precejšnja, a je g. Plevčak zavarovan. — V Mariboru je gorelo uinuli četrtak popoldne v Starkovem mlinu za ježice. Og nj so hitro pogasili tako, da ni večje škode.

Volilno gibanje na Spodnjem Štajerskem. V mestnem volilnem

okraju Celje bode kandidiral po poročilih nekaterih listov bivši učitelj dež. poslanec Al. Horvatek. — V Mariboru vstrajajo vsenemci doslej pri kandidaturi dr. Bauma. Socialisti nameravajo zopet kandidirati Reala. — V volilnem okraju Celje - Vranjsko namerava bojda kandidirati, kakor se po Celju govori, za klerikalce celjski sodnik Kotnik (?). — V St. Jurju ob J. z. se je vršil včeraj shod zaupnikov Narodne stranke, na katerem je govoril dež. posl. dr. V. Kukovec.

Iz Celja. Poročilo o zvezah štaj. namestnika grofa Claryja, priobčeno v »Slov. Narod« minuli teden, so ponatisnili vsi spodnještajerski nemški listi z več ali manj hudobnimi komentariji. Mariborska »Straža« hoče celo stvar utajiti, čemur se seveda niko ne čudi.

Iz Maribora. Poljedelsko ministristvo je vendar enkrat srečala pamet, da misli opustiti kmetijsko kemično preskuševalnico v Mariboru. Ta zavod je v svoji dosedajni obliki bil le mastna sinekura znanega pokojnega Edmunda Schmieda. Za zavod se je izdalo letno 9500 K; a dela ni bilo seveda nobenega. Zato se je lahko pokojni Schmied na deželne in državne stroške izdatno posvečal vse-nemski agitaciji. Sedaj bi Mariborčani radi to sinekuro izročili kakemu drugemu »zaslužnemu« agitatorju, a poljedelsko ministristvo jim namerava prekrizati račune. Zakaj bi se je potratilo 6100 K deželnega in 2400 K državnega denarja za protislovensko hujskarijo? Da ni imel zavod nobenega dela, kaže to, da je bilo letno komaj 1000 K dohodkov! To je približno tudi poljedelsko ministristvo v svojem dopisu na štajerski deželni odbor, v katerem se temu svetuje, naj opusti mariborski zavod. Naše stališče je to: ako bi ta preskuševalnica v bodoče res kaj koristila naši vinogradi in kmetijstvu, se naj obdrži, ali preti mar v roke strokovnjaka. Če pa ostane pri dosedanjih razmerah, pa se naj opusti.

Akademsko ferijalno društvo »Bodočnost« v Ptuj je ustanovilo dne 2. t. m. svojo IV. javno ljudsko knjižnico pri Mariji Snežni blizu Čmureka. Ker je ta knjižnica ob jezikovni meji v narodno - obrambnem oziru velike važnosti, se obrača društvo na vse rodoljube z vljudno prošnjo, da mu podarijo primerne knjige ali pa pomagajo društvu z denarnim podpora, da se knjižnica izpopolni. Vsi darovi, ki se objavijo v listih, naj se pošiljajo na naslov društvenega predsednika: J. U. C. Slavka Šumenjak, Polensak, pošta: Juršinci, Štajersko.

Koroško.

Vlom v kolodvorsko tobačno trafiko. V noči od 6. na 7. so neznan-tatovi vlomili s pomočjo ponarejenih ključev v trafiko na državnem kolodvoru v Beljaku. Iz trafike so odnesli vlomilec drobiža za 24 K in več škatelej cigaret in smotk. Ker je kolodvor navadno od 12. ponoči naprej zaprt in so izbrali vlomilec ravno te ure počitka za izvršitev vloma, ter iz dejstva, da so morali vlomilec biti prav dobro poučeni o krajevnih razmerah, sklenajo, da je treba iskati zločince najbrže med ljudmi, ki so bili na kolodvoru ali v njegovi neposredni bližini nastavljeni.

Primorsko.

Dr. Rybář zopet kandidat. V nedeljo so imeli v Trstu v Sokolovi dvorani zaupniki tržaške okolice svoj sestanek. Zastopana je bila to pot po svojih zaupnikih vsa tržaška okolica do zadnje vasice, kar se doselej še nikdar ni zgodilo. Predsednik političnega društva »Edinost« dr. Wilfan je označil pomen sestanka in pozval navzoče, da naj se pogovore o kandidaturi za državni zbor. Toda ni bil treba debate, ljudska volja se je izrazila v eni sami besedi: dr. Rybář! Med tem je stopal v dvorano dr. Rybář sam in ko je izvedel, da je soglasna volja vse tržaške okolice, da sprejme zopet državnozbornski mandat, se je moral udati in je to izjavil navzočim zaupnikom poudarjajoč, da smatra za svojo dolžnost sprejeti ta mandat vzpričo dejstva, da je okolica tako jasno izrekla svojo voljo in pa ker bi bil itak še vezan dve leti, če bi državni zbor ne bil razpuščen. Nato je razvil svoj program, katerega vodilna misel je, edinstvo in složenost. Pravi, da nastopa kot kandidat na striktno narodni podlagi.

Okrajeni športovci. Pri Bazovici so štirje mladeniči igrali »football« ter so se, ker jim je bila obleka pri igri na poti, slekli suknje. Med igro pa je prišel tat, ki je obleko odnesel. Čudno pa so gledali, ko je krogla odskočila predaleč in zdrčala v njo jamo. Ko so poiskali kroglo, so našli tudi svojo obleko. Res čudno naključje! Nekoga, ki je na sumu, da je izvršil tatvino, so že aretirali.

Tatvina ur v Monokovem. Meseca januarja t. l. so ukradli tatovi v

Monakovem večjo partijo ur. Pred-
včerajšnjem pa so zaradi sumu, da
so izvršili to tatvino, aretirali v Tr-
stu 26letnega Ignacija Furiana iz
Sarajeva in 28letnega Ivana Pavšiča
iz Trsta ter zaradi dozdnevne so-
krivde dve ženski. Pri njih so zaple-
nili mnogo ur.

Poskus samomora. 67letni Ilija
Marić s Srbskega, stanujoč sedaj v
Trstu v ulici Tintore št. 1, si je pred-
včerajšnjem z revolverjem prestrelil
prsi. Krogla je prišla na hrbtu zopet
iz prsnega koša, pa ni po srečnem
naključju poškodovala nobenega
važnega organa. Marić so prepeljali
v bolnišnico.

Med pretepom. Predvčerajšnjem
popoldne so se spili v gostilni »Al-
buon Dalmata« v Trstu gostje. Med
prepirom je vrgel nekdo 29letnemu
delavcu Angelu Jeriču iz Lokavca
vrček na glavo ter ga precej nevarno
ranil. Storičev v oseh delavca Anto-
na Sveteca so aretirali.

Samomor. Včeraj ob pol 7. zju-
traj je zavil 34letni v Trstu v ulici
Petronio št. 9 stannujoči pomorščak
Anton Gioppo večjo množino fenilne
kisline. Zdravnik rešilne postaje mu
je nudil prvo pomoč in ga dal prepe-
ljati v bolnišnico, kjer pa je nesreč-
než že čez pol ure umrl. Vzrok sa-
momora je baje beda in finančna
mizerija.

V jadrenici iz Trsta v London.
Skoro predzno podveče bi lahko
imenovali, kar nameravata kapitan
Lucijan Martinolič iz Malega Lošnja
in pomorščak Ernest Vianello iz
Trsta. Nameravata namreč v majhni
jadrenici, kakršno uporabljajo na-
vadno pomorščaki v viharjem vre-
menu, če je treba privezati kako lad-
jo, prepluti ob obrežju velikanske
daljave med Trstom in Londonom.
Jadrenica je 3 1/4 m dolga, 1 1/4 m
široka, je popolnoma krita in lahko
nosi 30 meterskih stotov, ime ima
»Trieste«. 1. maja se napravila po-
morščaka na pot ter se mislita na
svoji poti ustaviti v naslednjih pri-
stanjih: Pulj, Lošinj, Zadar, Du-
brovnik, Mesina, Neapol, Rim (po
Tiberi navzgor), Livorno, Ženeva,
Nizza, Marseille, Barcelona, Ma-
laga, Gibraltar, Lizbona, Vigo, Ferrol,
Bilbao, Bordeaux, Nantes, Brest,
Havre, Dunkerque, Antwerpen, Rot-
terdam, Hamburg, Helgoland,
Grimsby in Newcastle. Nazaj se mi-
slita pripeljati po isti poti.

Atentat na višjega poštnega
ravnatelja Tichega. Gentilizza je iz-
vršil atentat na višjega poštnega
ravnatelja Tichega na ta način, da
mu je zasadil dolg kuhinjski nož od
zadaj med hrbtenico in rebri v desna
pljuča. Atentator se je sam javil po-
liciji. Zdravstveno stanje ravnatelja
se je nekoliko izboljšalo, vendar je
še vedno velika nevarnost, da pod-
le težki rani. Atentator je izjavil, da
je izvršil zločin, ker pred dvema leti
ni dobil licence za neko hazardno
igro.

Pozna rešitev ladje. Meseca ja-
nuarja t. l. je prišlo iz Aleksandrije
obvestilo, da je zadela v viharju la-
dja »Aquila« obrežje paroplovne
družbe Vidulič in drug v Lošnju
ob pečino in da so morali pomoršč-
ki ladjo zapustiti. Sodil so takrat,
da je ladja izgubljena. Ladja je ime-
la s seboj 500 ton cemen'a in je bila
na poti iz Splita v Aleksandrijo. Se-
daj, po preteku več kot dveh mese-
cev pa se je posrečilo ladjo rešiti.
Kratka brzojavka iz Aleksandrije
pravi, da je »Aquila« rešena, in da
so jo pripeljali v Aleksandrijo v po-
pravo.

Sodi na odprtem morju. Kakor
se poroča iz Pulja, so naznanili ka-
pitani tam pristajajočih ladij prista-
niškemu poveljstvu, da plava v
vodah porerske pečine mnogo sodov,
ki tvorijo veliko nevarnost za ladje.
Domneva se, da so to sodi z ladje
»Flink« ki se je 26. m. m. razbila ob
pečini Merlera in se pogrznila v
morje. Ladja je prevažala 1300 sodov
vinskih tropin, ki so bile namenjene
za destiliranje v Rovinju. Od 26. m. m.
pa do danes je morje na brže odkri-
lo krov ladje in na ta način so dobi-
li sodi prosto pot v odprto morje.

Življenja naveličan mornariški
podčastnik. V Pulju se je hotel
usmrtili na torpednem čolnu »Hus-
sar« vkrcani 26letni mornariški pod-
častnik Viljem Voitiš s Češkega.
Izstrelil si je iz revolverja kroglo v
glavo in so ga prinesli v mornariško
bolnišnico. Pravijo, da se je zbal
kazni zaradi kršenja subordinacije.

Kaj si je treba zapomniti za občinske volitve?

Volilne legitimacije in volilni
kuverti.

Vsi volilci in volilke, ki so vpi-
sani v volilne imenike, dobe najkas-
neje 5 dni pred volitvijo t. j. najkas-
neje do velikonočnega torka, dne 18.
aprila po pošti volilne legitimacije
ali izkaznice in volilne kuverte.

Volilna legitimacija služi v to,
da se volilec ali volilka izkaže pred

volilno komisijo, da ima res volilno
pravo.

Zato mora vsak volilec ali volil-
ka legitimacijo prinesiti sabo na vo-
lišče.

Volilni kuverti so zato, da se
vanje da glasovnica.

Ako bi kakšen volilec ali volilka
najkasneje 48 ur pred volitvijo, to je
do petka, dne 21. aprila ne dobil vo-
lilne legitimacije in volilnega ku-
verta, mora iti osebno na deželno
vlado, Simon Gregorčičeva ulica, pri-
tliče, desno, kjer bo dobil potrebne
volilne dokumente.

Pri volitvi se smejo uporabljati
samo uradno izdani in z uradnim pe-
čatom opremljeni volilni kuverti.

Ako volilni kuvert izgubiš ali
pokvariš, dobiš lahko novega.

Sicer pa se volilnih kuvertov
lahko kupi na magistratu, kolikor se
hoče, toda treba je za vsak izvod pla-
čati 2 vinarja, vendar pa je magi-
strat dolžan, volilne kuverte prodajati
samo do petka, dne 18. aprila.

Končno se lahko volilni kuvert
dobi tudi pri volilni komisiji.

Volilni kuvert za I. razred je —
bel, za II. razred — moder in za III.
razred rdeč.

Na kuvertu ne sme biti napisa-
nega ničesar drugega, kakor volilni
razred (z rimsko številko I., II. ali
III.)

Nihče naj torej na kuvert niče-
sar ne piše, ker bo sicer njegov glas
neveljaven.

Glasovnice.

Glasovnico si lahko sicer vsak
sam pripravi, vendar pa je bolje, da
se vsak volilec ali volilka zgleda pri
kakem naprednem političnem dru-
stvu v Ljubljani ali naravnost v pi-
sarni narodno - napredne stranke v
Wolfovi ulici, Dolenčeva hiša v I.
nadstropju ter tam zahteva pravilno
izpolnjeno glasovnico.

Glasovnica je pravilno izpolnje-
na: Za I. volilni razred, ako je na
glasovnici napisano: I. razred (ako
napíšeš arabsko številko tako-le 3.
razred, je glasovnica neveljavna).
— Narodno - napredna stranka —
Ivan Knez.

Za II. volilni razred se mora gla-
siti glasovnica tako - le:

»II. razred. — Narodno - napred-
na stranka. — Fran Višnikar.«

Glasovnica za III. razred se gla-
si tako - le:

»III. razred. — Narodno - na-
predna stranka. — Doktor Ivan Tav-
čar.«

Vse tako izpolnjene glasovnice
so veljavne.

Na glasovnici torej ni treba pi-
sati imen vseh kandidatov, marveč
samo prvo ime izmed kandidatov, ki
jih je v dotičnem razredu postavila
narodno-napredna stranka.

Prav posebno pa je treba pomni-
ti, da ne sme noben volilec ali volilka
podpisati s svojim podpisom.

Sicer pa smo že gori naglašali:
Naj se nobeden volilec ne muči, da
bi glasovnico sam napisal, marveč
naj se zgleda pri narodno-napredni
stranki, ki mu bo dala na razpolago
vse potrebne glasovnice.

Glasovnico za I. razred je treba
vstakniti v — beli kuvert, glasovnico
za II. razred v modri kuvert, glasov-
nico za III. razred pa — v rdeči ku-
vert.

Na to je treba posebno paziti, za-
kaj ali kako denes na primer glasov-
nico za III. razred v beli ali modri
kuvert ali narobe, je tvoj glas neve-
ljaven.

Zato skrbno pazi, da denes gla-
sovnico I. razreda v beli, glasovnico
II. razreda — v modri in glasovnico
III. razreda v rdeči kuvert.

Vsak kuvert, v katerem je gla-
sovnica, je treba zalepiti in ga skrbno
čuvati, da se ga ne pokvari ali za-
maže, ker se sicer glasovnica progla-
si za neveljavno.

Kako se vrši glasovanje?

Volitve se prične, kakor je zna-
no, v nedeljo 23. t. m. ob 10. dopoldne
in trajajo do 4. popoldne.

Vsak volilec ali volilka naj pra-
vočasno pride z volilno legitimacijo
in z volilnimi kuverti, v katerih že
ima glasovnice, na volišče.

Prišedši na volišče, je treba
predsedniku volilne komisije najprej
pokažati volilno legitimacijo, nato
pa se mu vroče v zalepljenem kuvertu
glasovnice.

Prišedši na volišče, je treba
predsedniku volilne komisije najprej
pokažati volilno legitimacijo, nato
pa se mu vroče v zalepljenem kuvertu
glasovnice.

Prišedši na volišče, je treba
predsedniku volilne komisije najprej
pokažati volilno legitimacijo, nato
pa se mu vroče v zalepljenem kuvertu
glasovnice.

Prišedši na volišče, je treba
predsedniku volilne komisije najprej
pokažati volilno legitimacijo, nato
pa se mu vroče v zalepljenem kuvertu
glasovnice.

Prišedši na volišče, je treba
predsedniku volilne komisije najprej
pokažati volilno legitimacijo, nato
pa se mu vroče v zalepljenem kuvertu
glasovnice.

Prišedši na volišče, je treba
predsedniku volilne komisije najprej
pokažati volilno legitimacijo, nato
pa se mu vroče v zalepljenem kuvertu
glasovnice.

Prišedši na volišče, je treba
predsedniku volilne komisije najprej
pokažati volilno legitimacijo, nato
pa se mu vroče v zalepljenem kuvertu
glasovnice.

Dnevne vesti.

— Jugoslovanski minister.
»Montagsrevue« poroča, da je ob-
ljubil ministrski predsednik B. von
Bienenrath Jugoslovanom ministrski
portfelj, za kar so se zapisali Slove-
ni in Dalmatinci njegovi večini.

— Senzacionalno imenovanje v
sodni službi. Za predsednika novo-
mškega okrožnega sodišča je ime-
novan dosednji I. državni pravdnik
ljubljanski Fr. Trenz. Novi pred-
sednik je pravičen in koncilijaren
mož ali on je Nemec in v tem tiči
važnost tega imenovanja. Predse-
niško mesto v Novem mestu je bila do-
slej slovenska posest in da bi nam to
posest ugrabili in naredili iz nje
nemško posest, zato je vlada imeno-
vala dr. Trenza. Za naslednika ob-
jektivnemu in pravičnemu dr. Tren-
zu v Ljubljani je določen sodni svet-
nik Lusehan. Mož spada med naj-
manjši srovnane sodnike, a med naj-
bolj zgrizene in najbolj strupene
kzinote. Vsem svojem uradovanju
se je izkazal kot »scharfmacher«, kot
mož najsikrajše brezobzirnosti
proti Slovincem. Ho henburger,
Pittreich in Amsehl so ga izbrali kot
najboljše orodje za skrajno perseku-
cijo slovenskega narodnega gibanja.
Hoehenburgeriu, Pittreichu in Am-
sehlu je bil to je javna tajnost, dr.
Trenz ne več objektiven, hoeli so
imeti za državnega pravdnika huzar-
skega »rauf-negreja« in istaknili so
Lusehana. Ta nesrečni najmanj 25
starejših sodnikov, Slovencev in
Nemcev. S temi imenovanji je justica
na Kranjskem popolnoma nemče-
na. Zarlega za to re tisti podli svo-
iti ki se imenuje klerikalna stran-
ka in ki javno razvelja, da ti je
nemški sodnik ljubši kakor sloven-
ski. S to pomencem sodijo in s tem
novim drž. pravdnikom nas čakajo
brez dvoma še veliki in hudi boji. A
mi si jih ne strašimo. Če hoče imeti
avstrijska vlada boj še na justičnem
polju, raj ga ima.

— I. ljubljanske občinske volitve.
Klerikalci se v Ljubljani nikjer n-
upajo javno nastopiti. Svoje malo-
številne shode prirejajo samo v kler-
ikalnih trdnjavah, v »Uroinu« in v
neplačanem »Ljudskem domu«; same
pri zaprtih in zastraženih vratih se
našo govoriti pred skrbno izbrani
mački, ki znajo le kimati. Tak shod
dič sta imela v nedeljo Štefe in Der-
mastja in starem strelišču. Oj to
uboštvo. Dermastja se je ponujal ravo-
no tisti dan, ko je prišlo od minist-
stva naročilo, da ga naj snode s tr-
govske šole. Ta močje se izdaja za
profesorja, pa ga še klerikalno mi-
niststvo ne pusti podučevati na taki
revni šoli, kakor je trgovska šola v
Ovičevci hiši. Tej trgovski šoli bi se
lahko tako reklo, kakor istemu otro-
škemu vrtu pri sv. Florja u, kjer je
časih »prefesar« Mha učil, a še za
tako šolo ni Dermastja zmožen. M. ž.
ki še za abc - fante ni dober, pa hoč
priti med voditelje ljubljanskega pro-
bivalstva in na javnih shodih dajati
nauke odraslim ljudem. No, govoril
je tudi po tem. Takih bedarij, kakor
jih je kvasil ta »profesor«, že dolgo
ni bilo slišati. Pol g njega je kvasil
še Štefe, nesl no in nes pametno, ka-
kor vedno, kadar javno nastopa.

Vsa klerikalna mizerija se najjasne-
je kaže v tem, da je katoliška zastava
prešla v roke takih kalfakterjev, ka-
kor sta Štefe in Dermastja.

— Dermastja in Podgoršek. V
»Ljudskem domu« je »profesor« Der-
mastja v nedeljo zabavljaj na bivši
občinski svet. Ob sebi se razume, da
mora zabavljati. Če ne bi zabavljaj,
kdo bi ga pa poslušal. Ker je bil biv-
ši občinski svet napreden, pravijo se-
veda klerikalci, da je vse za nič, kar
se je storilo. Tistih, ki bi jih radi iz-
podrinili, vendar nemorejo hvaliti.

In Dermastja je bil v nedeljo slabe
volje, ker je od ministrstva ravo ti-
sti dan prišlo naročilo naj ga spode
iz službe pri trgovski šoli in v tej
slabi volji je zabavljaj kolikor je mo-
gel. Privlekel je na dan tudi Pod-
gorškovo afero in trdil je, da je bil
Podgoršek notoričen tat in podpira-
tel kupčije s slovenskim mesom in da
je 63 poštenih slovenskih deklet iz-
ročil hiši sramote. Zdi se nam, da je
Dermastja hudo lagal, kajti znano je,
da je napredni občinski svet ves
Podgorškov akt odstopil državnemu
pravdnistvu — več sploh ni mogel
storiti — a da drž. pravdnistvo po iz-
vršeni sodni preskavi ni našlo nobe-
nega pouda, postopati proti Pod-
goršku. Obč. svet je vzlic temu od-
pustil Podrška iz službe, a če Der-
mastji postopanje obč. sveta ni po
volji, naj prime državno pravdni-
štvo.

— Revolta v družini kleri-
kalne kandidata. Po »Slovenec« kan-
dida v obč. svet poduradnik Južne
železnice V. Ker je pa V. odločen na-
prednjak, postal je ogorčen, ko so
mu znane porogljivo — častitali. V.
je trdil, da to ne more biti res, da bi
ga klerikalci kandidirali, ker ga nih-
do ni vnašal, če hoče kandidirati.
Vsa rednica je vsled tega skrajno
razburjena. Po ili - kandidatu je hitel
protestirati pri »Slovenec«.

kr. vladi, a rekli so mu tu in tam:
»K-r je, j.« On pa je izjavil tam in
tu: »Volil bom, kakor sem vedno —
naprtdno.« Tako nepredvidno in ne-
taktno bi klerikalci ne smeli postopa-
ti! Aliti in iznemirji ti bitelj j ne-
dorusno in je frii olnost.

— Modrni klerikalni Lakede-
monei. Klepetavi urednik Štefe je
izrekel na nedeljskem zborovanju v
»Ljudskem domu« s polno sapo in sa-
pihnjenjo šobo nekaj izredno značaj-
nega za ono sranko, ki se trudi za
žive in mrtve, da na vseh koncih in
krajih škoduje slovenskemu zračju
v onih deželah, v kojih še dan s sre-
bi ajo, ali so prebivalci Slovence! Dr.
Šust ršič je rožl in izdal koroško
Slovence — on vedno le žre in žre!
— Porrej čisto slovensko Ljubljano
je popolnoma povemil: g'eit! nem-
ško rimnazijo, nemško gledališče,
nemškega sodnjie predsednika Els-
nerja itd., itd. — sedaj pa hoče on,
načelnik »slovenskih izdajic« s svo-
timi lepimi bratci kar umreti in gor-
ko kri preliti za to »rag«, a n'hval-
lžno domovino! Ali ni to plemenito
požrtvovanje? Štefe doslovno pravi:
»Votit lji S. I. S. h-čio da dobé be-
sedo na magistratu tisti, ki io dos-
daj niso imeli; če trbe, hoč jo častno
pusti na bojišnju samo da pride ljud-
stvo do bebede!« — Ka'a vel'ko-
nost! Torej bode imela voivodina
Kranjska izredno in senzacionalno
novost, da bode lahko kazala puč-
nem grob, kjer so pokopani voditelji
S. I. S. — novo-oh-i Špartanci!!
Škoda da jih ni ravno 300 in da se
njih voditelji ne imenuje — Leonid-
as!

— Primarij dr. Šlajmer zapusti
leželno bolnišnico. Dne 1. maja stopi
primarij dr. Šlajmer v pokoj in za-
pusti deželno bolnišnico, v kateri je
deloval nad dvajset let. Blagoslov-
ljeno delovanje dr. Šlajmerja ostane
v hvalečnem spominu celi deželi, saj
je dr. Šlajmer na tisočim rešil življe-
nje. Deželna bolnišnica je bila časih
na najslabšem glasu; imenovali so jo
celo deželno morilnico in ljudje so
trepetali strahu, če jim je kdo le sve-
toval, naj gredo v deželno bolnišnico.
Dr. Šlajmer je pridobil deželni bol-
nišnični največji ugled in z največjim
zaupanjem so se ljudje zatekali k
njemu. A zdaj zapusti dr. Šlajmer
deželno bolnišnico, zapusti jo, ne le
ker je naporno dolgoletno delo izčr-
palo mnogo njegovih moči, nego tudi
zato, ker je sit klerikalnih šikan in
nesramnosti. Kar si je ta kranjski
deželni odbor vse dovoljeval, presega
vse meje. Vse je storil deželni odbor
ker je bilo mogoče, da bi dr. Šlaj-
merju pristudil delovanje v deželni
bolnišnici in ga pripravil, da odstopi
in naredi prostor klerikalnemu
človeku skrajno dvomljivih zmō-
nosti. Seveda so klerikalci v zadnjih
dnevih iz strahu pred javnostjo pro-
sili dr. Šlajmerja, naj ostane, a ka-
kor rečeno, mera je bila polna in dr.
Šlajmer je ostal pri svojem sklepu.
S I. majem zapusti deželno bolnišni-
co. Tisti bolniki, ki imajo toliko de-
narja, da lahko gredo v »Leoninum«,
bodo še dalje deželni zdravniške po-
moči dr. Šlajmerja. A kaj bo s tisti-
mi, ki nimajo denarja, da bi šli v
»Leoninum«? Ali mar misli ta na-
pihnjen družba v deželnem odboru,
da je za malega meščana in delavca
vse eno, če ga zdravi dr. Šlajmer ali
dr. Zajec in dr. Drganc? Tu se je
prav pokazala klerikalna ljubezen
do malega meščana in do delavca.

Nazadnje bodo klerikalci še kako
šintarico nastavili v deželni bolni-
šnici. Značilen pa je ta dogodek, ker
kaže, kako se klerikalci igrajo celo z
življenjem revnih ljudi. Tekom ene-
ga leta so pregnali iz javnih bolni-
nic najznamenitejša operaterja, naj-
prej dr. Defranceschija, sedaj pa še
dr. Šlajmerja. Ali ne zaslužijo ti
ljudje, da bi se proti njim ljudstvo
dvignilo tako, kakor v časih knet-
skih puntov?

— Prvo izdajstvo novega trža-
škega škofa. Novi tržaški škof dr.
Karlin je že pokazal svojo barvo.
Zgodilo se je to že pri ustoličenju.
Takrat je škof izrečno privolil, da se
pri ti slavnosti zataji Slovenstvo v
tržaško - koprski škofiji. To, za Slo-
vence skrajno žaljivo in sramotno
dejanje se je zgodilo pri slavnostnem
obedu. Da je bilo pri cerkveni slo-
venosti vse latinsko, se ob sebi raz-
ume, iz cerkve so slovenski jezik že
izgnali uprav po pasje. A pri sla-
vnostnem obedu je bila prilika, dati
Slovencem vsaj toliko časti, kakor
Nemcem in Italijanom. Pa še to se ni
zgodilo. Dogovorjeno in sklenjeno je
bilo, da bo škof pri slavnostnem obe-
du govoril latinsko, namestnik nem-
ško, župan tržaški pa italijansko in
dogovorjeno in sklenjeno je bilo, da
se ne sme iz oficialnih ust izprego-
voriti nobena slovenska beseda. In
ta »slovenski« škof dr. Karlin je bil
s tem zadovoljen. Tako je dr. Karlin
takoj pri svojem ustoličenju dal slo-
venskim katoličanom tržaško - kopr-
ške škofije slovensko zaščitno in jim
pokalazil svoje sanševanje.

— Kočevski državnozborni man-
dat. (Izločje je Kočevarje v državno-
m...

pa se hoče umakniti v gosposko zbor-
nico in vsled tega iščejo Kočevarji
novega zastopnika. Nemški nacio-
nalci na Kočevskem so sklenili, kan-
didirati deželnega odbornika grofa
Barbata. Če bo zmagal, je drugo
vprašanje. Če pri zadnjih volitvah je
bila klerikalna struja tako močna na
Kočevskem, da je zmagal knez Au-
ersperg le z največjo težavo.

— Klerikalna gonja v Idriji se
nadaljuje. Oswald brez rekurzov ži-
veti ne more. Tako je tudi proti ra-
čunskemu zaključku idrijske občine
za leto 1910 vložil pritožbo na dežel-
ni odbor kranjski. Ta priziv so poleg
Oswalda sopolpisali Janez Kavčič,
Simon Lapajne, Josip Modrijan v
Idriji št. 5, Jakob Kavčič, Miha Wil-
ler, Jakob Kristan in krščansko go-
spodarsko društvo. Število pritožni-
kov se je torej Oswaldu znatno skrči-
lo. Najraje bi najnovejši produkt
Oswaldove hudobnosti doslovno pri-
občili, da bi se spoznala vsa duševna
revščina, hudobnost in lažnjivost te-
ga večnega pritožnika. Da se mu re-
muneracije uslužbenec na potu, je
samo ob sebi razumljivo. Nekaj no-
vega pa je, da se je pritožil proti več-
jim izdatkom za popravilo cest in po-
tov v Idriji v letu 1910. To si morajo
Idrijčanje dobro zapomniti. Oswald
in njegovi kompanjoni torej ne pri-
voščijo idrijskemu ljudstvu niti
zboljšanja potov. Še bo nekaterim
v dobrem spominu, kako je Oswald
pred letom dni v svojih idrijskih no-
vica h v »Slovenec« rohnel, češ, sta-
ra pota naj se popravijo. In glejte!
Ravno isti Oswald pa pride ob koncu
leta, pa kliče na pomoč deželni od-
bor, ker je občina preveč potov po-
pravila in pravi v svoji pritožbi do-
slovno: »izgovor, da so ceste popra-
vil potrebne, je jalov.« Bolj zlobnega
ljudskega hujskaca od Oswalda
svet res še ni videl. Županstvo, od-
nosno stavbni odsek je prebitek, ki
ga je imela občina na občinskih do-
kladah, določil pač za najskromnejše,
za popravo potov, in mu je zato vsa
razumna Idrija hvalečna. Le Oswald
s svojimi backi rekurira. Če pa bi bi-
la občina prebitek porabila v kak
drug namen, bi bil prav gotovo prvi
Oswald, ki bi vpil na vse pretege, za-
kaj se za prebitek ni popravilo cest
in potov. Zelo značilno je, da rekur-
ra posestnik Lapajne po domače
»Krempele« proti popravu potov, ko
se je prav pri njegovi hiši pot lepo
popravila in toliko izdalo, da Lapaj-
ne v sto letih ne bo toliko plačal na
občinskih dokladah. Kristan Jakob
rekurira proti popravu potov, njego-
vi sosedi pa prosijo za izboljšanje ce-
ste. Klerikalni komedijanti se nada-
lje pritožujejo, da se je nekaterim
dijaškim podpornim društvom izdalo
malenkostne podpore. Na to ni reči
drugega, ko sramota tej klerikalni
idrijski klikli, ki ne privoščijo niti ubo-
gemu slovenskemu visokošolcu ma-
lenkostne podpore. V drugih narodih
bi take ljudi pregnali na zaslužen
kraj, le Slovinci se moramo boriti s
tako propalimi individui. Prav res,
renegate se najglednejši ljudje. To
vidimo tudi v Idriji. Kdo bi si mislil,
da bodo nekdanji socialni demokrat
je tako nizko padli pod Oswaldovim
vodstvom. Ti ljudje zahtevajo med
drugim tudi, naj občinski odborniki
plačajo stroške za prezidavanje ob-
činskega poslopja št. 509. Strašno
radi bi videli ti novopečeni krščan-
sko - socialni prvoboritelji, da bi se
rubilo revne rudarje občinske odbor-
nike samo zategadel, ker so hoteli
ugoditi zahtevi svojih volilcev. No,
ta želja se jim navzile ponovnemu
rekurzu še ne bo izpolnila tako kna-
lu. Klerikalne korifeje naj torej le
nadaljujejo svojo gonjo proti idrijski
občini. Za škodo, ki jo s svojimi pri-
tožbami povzročajo občini, so sami
odgovorni.

— Idrijčanje ne smejo pozabiti,
da sta na čelu klerikalne gonje proti
idrijski občini duhovnika dekan Ar-
ko in ka eh t Oswald. S tem da ta
dva duhovnika ne privoščita podpo-
re ubogim sirotam, stradajočim slo-
venskim dijakom, nasprotujeta po-
pravi potov, sploh nagajata občini,
kjerkoli moreta, mora napredno
idrijsko občinstvo izvajati konve-
kvence tam, kjer so te vrste gospodje
najbolj občutljivi. Pred vsem bi mo-
ralo županstvo prekiniti vsako zvezo
s cerkveno upravo, kateri načeljuje
čisto navadni strankarski hujskači
proti napredni občini. Občinstvo na
bi se moralo docela odtegniti cerkvi,
koje služabniki sami teptajo svoje
nauke in bajejo v obraz s svojimi de-
janji vsem krščanskim načelom. »Lju-
bite svojega bližnjega, kakor sami
sebe«, nče v cerkvi, z n i cerkve pa
uničujejo svojemu bližnjemu imetje,
ko pcesetni roparji. Sploh ravna-
je ravo nasprotno v vsakem oziru, kar
nče. S svojimi dejanji sami pode-
ljujejo iz cerkve vun. Ze je dekan
Arko bridko težil o verski mlačnosti
Idrijčanov, a bi moral še mnogo bolj,
če bi bili vsi naprednjaki dosledni
svojim načelom. Koliko pa je vredna
plačana gverška gorečnost klerika-
cev, ni treba omenjati. Idrijčanje od-
govorite torej klerikalni gonji na
najodločnejši način!

+ Danes sestanek narodno - naprednih volilcev za kolodvorski in šentpeterski okraj v gostilni pri »Možini«, Radečkova cesta 24. ob 8. uri zvečer.

+ Politično in gospodarsko društvo za poljanski okraj ima danes zvečer ob 7. važen zaupni sestanek v gostilni Erbežnik, Poljanska cesta št. 61. — Jutri, dne 12. aprila pa v gostilni pri »Sokolcu«, Pred škofijo. Prosi se zanesljive udeležbe.

— Pogreb g. Dragotina Senekoviča je bil lep izraz simpatij in sočustva, katerega uživa vseh slovenskih rodov vladnega svetnika g. A. Senekoviča, v vseh slovenskih krogih. Zadnje spremstvo Dragotina, katerega je Parka ravno pred koncem srednješolskega študija prestrigla nit življenja, je bilo zelo častno tako po številu, kakor odličnosti udeležencev. Naj navedemo samo nekateri: g. vladni svetnik vitez pl. Lashan, bivši župan in državni poslanec I. Rihar, ga. dr. Tavčarjeva, zastopstvo »Splošnega slov. ženskega društva«, »Mladike«, vodstvo Ciril-Methodove družbe, zastopstvo »Narodne čitalnice v Ljubljani«, »Dramatičnega društva«, podružnice »Branibora«, akad. fer. družba »Sava«, plinarniškega osebja itd. Žalni sprevod je otvorilo dijaštvo I. drž. gimnazije, ki se je s svojimi profesorji polnčestvilno udeležilo pogreba. Pevski zbor dijakov je zapel dve žalostinki in zadnje slovo splošno priljubljenemu tovarišu. Sprevod je bilo velikansko število krasnih vencev. Naj bo splošno sočutje v tolažbo plemeniti rodni našega »družbenega« prvmestnika.

— Preizkušnja za pomagalec mizarjskih vajencev se vrši dne 3. maja ob 9. zjutraj v prostorih c. kr. obrtne šole. Zatiški dvorci pred družno oblastveno potrjevanje preizkuševalno komisijo. — Preizkušnja smejo na svojo prošnjo delati tudi oni vajenci, ki so se izučili mizarstva v kakem tovarniškem obratu, ki ne pripada nobeni zadrugi, § 104 b zakona z dne 5. febr. 1907 drž. zakon št. 26. Lastnoročno pisan prošnje opremljene z učenim, kakor tudi spričevalom obrtne nadaljevalne šole je vlagati na načelstvo »Zadruge mizarjev v Ljubljani. Sp. Šiška, Vič in Mostec« — v Ljubljani.

— Smrtna kosa. Včeraj je umrl po dolgotrajni mučni bolezni gospod Fran Pezdur, bivši čevljarški mojster na Starem trgu. Vrlemu možu bodi prijazni spomin!

Umrl je včeraj na Ježici veleposlanec g. Fran Dermastja v starosti 56 let. Pokojni je bil vrl narajan. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Nezgodbe. 7. t. m. so šli otroci v Zgornjih Pirničah na pod posestnika Antona Petiča, kjer stoji tudi slamožernica. Med otroci je bil tudi 12letni posestnikov sin Ivan Rak. Deček je vtaknil levo roko v onem trenutku v slamožernico, ko je neki drugi deček zavrtel. Nož mu je deloma odrezal tri prste. — Ko je snažil na tukajšnjem državnem kolodvoru delavec Josip Krzaneč lokalno motivu, mu je spodrsnilo in je padel v neki kanal ter si desno nogo hudo poškodoval. — Na poti iz šole domov je padel kajzarjev sin Fran Žirovnik iz Vogelj ter si zlomil desno nogo. — Dninarju Josipu Šobarju iz Lukovice pri Ribnici je odskočil les, ko je cepil, na desno oko in mu je desno oko težko poškodoval. — V Horjulu je padel samski delavec Jakob Petrovec s šupe in se hudo pretresel. — S slamožernico si je tri prste hudo poškodoval dninar Jakob Juvan v Spodnji Šiški. — Robat kamen je poškodoval cestnemu delavcu Ivanu Lončariču v Pregradu v črnomeljškem okraju levo oko.

Mladosten tat. Gostilničarju in prodajalcu Avgustu Rupniku v Črnem vrhu v idrijskem sodnem okraju je ukradel jeseni 1909 nekdo ključ od prodajalne. Od onega časa so mu bili opetovano ukradeni iz prodajalne manjši zneski, ki so dosegli končno višino najmanj 160 K. Pred kratkim pa je Rupnik zaslužil nekega 13letnega fanta, ki pravi, da ga je v to pripravil neki 16leten fant, baje da si kupila potem revolver.

Iz Hrastnika. Na adresu slavnega ravnateljstva trboveljske premogokopne družbe v Hrastniku. Slavno ravnateljstvo v Hrastniku prosimo, da nam pojasni, kdo daje gotovim ljudem, kot na primer učiteljem nemške šole, trgovcu Wouku ter še mnogim drugim pravico hoditi po železniški progi premogokopne družbe, dasiravno je po tej progi jako strogo prepovedano hoditi. Mnogo je bilo že kaznovanih, a vedno le kak ubog revež. Da, zgodilo se je celo, da je bil kaznovan delavec, ker je šel iz svojega stanovanja, katero leži tik proge, po progi na delo, dasiravno je dokazal, da ne more drugače na delo, kot da gre po progi. Prosimo slavno c. kr. orožništvo, da naredi eno enkrat red, ker neče tega storiti ravnateljstvo. — Enaka pravica za vse!

Iz Hrastnika. Gospoda župana prosimo, da naj zapove redarjem,

oziroma kurjaču, da gre nadzirat vse posestnike pesov, jeli imajo paše znamke ali ne. Zdi se nam, da je precej teh četveronožcev, ki hodijo okrog brez mark. Posebno okrog tovarne bode imel konjač jako hvaležen posel. Kajti zdi se nam, da poleg drugih tudi pes tovarniškega nesarja, pa neki bel pišček brez repa — bo menda kakšnega »ta debelega Brunota« ali pa Gašperja, pardon, Oskarja — nimata privilegija brez znamk ter brez pasjih torb okrog šoleirati.

Iz Hrastnika. Gospoda Strasseninspektorja (ali kaj ste za ena velika — glava) okrajnih cest v Laškem trgu prosimo, da prime našega Vouka za ušesa, pa ga prav pošteno potrese, kajti drugača adut ne zasluži. Od kar ima on našo okrajno cesto v oskrbi, je sicer res v dobrem stanu, a to le od Rücklna pa do konca tovarne. Tam skrbí za cesto, posiplje jo s finim drobnim gramozom, naredil je krasno ograjo, sploh vse to vam potrdimo g. »Strasseninspektor«. Pa pogledjte cesto višje gori, kako izgleda. Tam in tam kak košček gramoz — pa kakšnega — cele skale. Na mnogih krajih manjka ograje, in to večkrat na jako nevarnih krajih (na primer pri Roševem jezu). Slavno c. kr. orožništvo opozarjamo na to. Kjer pa so ograje, so večkrat stare železnične tračnice z malim koscem lesa skupaj povezane.

Iz Hrastnika. V času najhujše zime je cesta v Bobnu čez in čez pomrznila, tako da so kmetje kleli kot grenadirji. A Vouk se ni zato zmenil. Njegov cestni delavec je moral za Vouka spravljati led v njegovo ledenico, ter šele potem, ko je bila ledenica polna, je imel toliko časa, da je prekopal cesto v Bobnu. Opozorjamo g. nadzornika cest na ta dejstva. — Z dolgo britko sabljico se je postavljaj pri pogrebu g. Rückla v Trbovljah naš Kilar Hans. Vedeli nismo ali nese Hans sabljo ali sabljo Hanza. Bilo je menda zadnje. Izšla je baje enkrat postava, katere prepoveduje načelnikom gasilnih društev nositi bričke sabljice. Kaj ne gosposlje »v to pokliče«. Sicer pa svetujemo temu mlademu mestu bričke sabljice — pibece (piše po domače) — pa ne preoster — in pa zemljico. Prihodnjič pri pikantnosti iz krogov tukajšnjih nemških učiteljev.

Nova pošta. Dne 16. aprila 1911 se otvori v Nadanjem Selu, (politični okraj Postojna) nov poštni urad z uradnim imenom »Nadanje Selo«. Istočasno se opusti poštna nabiralnica v Šibehlu.

Po lastni krivdi. Včeraj popoldne je prišel prevozniki hlapec Anton Markovič v neko gostilno v Kolodvorski ulici ter tam jel rogoviliti, ne da bi bil kaj pil. Ko je šel po dvorišču v vežo, je z roko udaril po steklenih vratih, pri čemur se je tako obrazil ob steklo, da se mu je viliha iz žile odvodnice kri. Takoj se mu priskočili domači na pomoč, ga nagnjo za silo obvezali, potem pa ga dali prepeljati v deželno bolnišnico.

Pri mestni policiji je oddati nekaj služb začasnim policijskim stražnikom. Vpoštevalo se bode najbolj one reflektante, ki so bili pri vojakihi podčastniki, so inteligentni in ki imajo sploh zmožnost in veselje do te službe. Prošnje je vložiti takoj na mestni magistrat ljubljanski.

Ukradeno kolo zastavljeno. Pretečen teden je nek mlad možakar zastavil posestniku Matiju Rozmanu v Stoščah kolo »Meteor« za 44 K. Ko je Rozman zvečer bral v časopisih, da je bilo dan poprej ogničarju Jožetu Alešu na Bleiweisovi cesti iz hiše št. 13 ukradeno enako kolo, se je podal takoj v mesto in se je tukaj uveril, da je kolo last ogničarja Aleša. Neznanež možakarja sedaj zasledujejo mestne oblasti.

Zastavne liste prodajal. V soboto popoldne je na južnem kolodvoru službojoči stražnik prijel 27letnega urarskega pomočnika Frana Rustja, kateri je imel več zastavnih listov iz Beljaka in Ljubljane ter jih prodajal. Poizvedbe so dognale, da se Rustja peča s predajo dragocenosti brez obrtnega dovoljenja, zaradi česar je bil po obrtnem zakonu občutljivo kaznovan.

Prijeta tatice. Policija je aretovala brezposelno služkinjo Elizabeto Irt iz Drganj, ker je svoji prijateljici Antoniji Svetlin ukradla več obleke. Svetlinova je na ulici videla Irtovo v ukradeni obleki in jo izročila stražniku. Oddali so jo sodišču.

Izgubil je dijak Leopold Struna francoski in laški molitvenik. — Gosposodična Marija Meršnikova je izgubila zlato ovratno verižico. — Gospod Ivan Grobelnik je izgubil obsek, v katerem je bila slika njegovih štirih otrok.

Narodna obramba.

Ustanovni občni zbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda za Knežak in okolice se je vršil v nedeljo dne 2. aprila v Knežaku. Počelalo se je vodstvu družbe K 153/81. Kljub

slabemu vremenu se je zbralo k zborovanju prav mnogo domačega občinstva kakor tudi naših zvestih prijateljev in prijateljic iz Il. Bistrice, St. Petra, Šmihela in Zagorja. Vsem vrlim udeležnikom izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Vipavski podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Vipavi je priredila dne 2. aprila t. l. koncert z gledališko predstavo, pri kojem sta iz prijaznosti sodelovali gospa M. Kozinova in absolvirana konservatoristinja gđ. B. Pospisilova, prva na glasovir, a druga na gosli. Nenavadno točno se je začelo zbirati občinstvo iz Vipave in okolice ter kmalu napolnilo lepo okrašen dvorano hotela »Adrij«, kar je bilo znamenje, da se vipavsko občinstvo zanima za glasbo ter ob enem simpatizuje z našo podružnico. Koncert se je otvoril z lepo narodno pesmico: Bajuk: »Ja pa davi slanca padla...«, katero je proizvajal oktet tukajšnjega pevskega društva z jako dobrim prednašanjem. Za tem sta pa nastopili ga. Korinova in gđ. Pospisilova ter nam z veliko dovrženostjo in preciznostjo zaigrali dva komada in sicer: H. Wienianski: »Legende« in Zdenko Fibich: »Pomen«. Reči moramo, da smo bili ob tako lepo ubranih akordih kar razočarani; nastala je hipoma grobna tišina po vsej dvorani in vsi navzoči so z nekako napetostjo sledili njihovim proizvajanjem. Spoznali smo, da sta kos svoji nalogi, katero sta res prav mojstersko rešili; zato pa tudi ni bilo konca ne kraja dolgotrajnega aplavdiranja. Za lepo narodno pesmijo: M. Bajuk: »Rožmarin«, sta se nam zopet prikazali na odru že omenjeni umetnici, koji je navzoče občinstvo pozdravilo z viharimi ovacijami ter nam zasvirali zopet dva komada in sicer: Ferd. Lachner: »Marzurka« in J. Drdla: »Sercando«, kateri točki sta istotako izpadli izvrstno, kakor prvi dve, brez vsake kritike. Bil je to res pravi glasbeni večer — večer, kakršnih Vipava še ni zlepa doživela. Upajmo le, da bomo imeli kmalu zopet priliko prisostvovati takemu večeru ter si še enkrat iskati ob tako lepo ubраниh zvokih zabave in razvedrila. Koncem koncerta pa se je vprizorila burka: »Za letovišče«, ki je vzbudila med mladimi in stari mi obilo smeha, naker se je občinstvo veselih obrazov in z zadovoljstvom razločilo. Da je ta večer tako krasno uspel, se moramo v prvi vrsti zahvaliti g. Kozinovi in gđ. Pospisilovi za njuno prijazno sodelovanje in naklonjenost, proseč jih, da nas še katerikrat razveselita z enakim večerom, obenem pa tudi hvala vsem onim, ki so količkaj pripomogli v dosegu tako poveljnega uspeha.

Društvena naznanila.

Sokol I. je imel v soboto svoj »Sokolski večer« v veliki dvorani Mestnega doma. Kakor vse njegove prireditve, tako je tudi ta večer nudil občinstvu obilo užitka. Nestrpnost in veliko radovednostjo so navzoči pričakovali, da prične svirati sokolski orkester »Sokola I.« Nekaka nezaupljivost se je brala raz obrazov katerih. Toda, ko je orkester otvoril večer s sokolsko koračnico, je bilo občinstvo vidno razočarano nad tem, da vseh ostalih koncertnih točk iz različnih oper in operet. Z burnim sklanjanjem je občinstvo izražalo orkestru zasluzeno priznanje. Veliko zanimanje in splošno pozornost je vzbudil nastop gđ. Skrbniškove in g. Bukške. Pela sta soloseve in dret iz Dolarske princeze. Da sta oba splošno ugajala, je dokaz, da jih je občinstvo z burnim aplavdom prisililo dvakrat ponavljati. Temu nastopu je sledilo še nekaj koncertnih točk, naker se je igrala enoaktianka »Brat Sokol«. Igralo se je jako dobro in ugajalo so vsi, brez razločka. Sodelovali so gđ. Korbanova in gđ. Skrbniškova ter gg. Bukšek, Počivavnik, Rabič, Černe in Berce. Kot 7. točka programa so bili res krasne skupine. Da so bile tudi izvršene, nam pričajo že imena naših najboljših telovadcev, kakor Vidmar, Smole, Dimić in drugi. Videti je bilo, da je bilo treba veliko truda, toda z vstrajnostjo se vse doseže. S koračnico iz operete »Oj te ženske« je bil oficijalen del večera končen in pričela se je domača, neprisiljena zabava. Ob ljubkih zvokih orkestra »Sokola I.« se je mladina zasukala v veselim rajanju. ki je trajalo do belega dne. Pohvalno moramo omeniti ljubke gospodične, ki so kakor čebulice marljivo letale od mize do mize ter prodajale cvetlice. Paviljon za kavo je oskrbovala ga. Zakraškova, pomagalec so ji vrle gospiče, ki so ti postregle z izborno kavo. Piječe in jestvine so bile izborne, cene solidne, postrežba točna. Udeležba je bila tako ogromna, da je bil zaseden za njimi kotiček velike dvorane. Večer je bil častilo a svojim posetom obilo odličnega občinstva, med drugimi ga. dr. Tavčarjeva, g. dr. ročarje dr. Karol Triller, starosta Sokola I. g. dr.

Tomineš, g. Fr. Reisner in drugi. Lep je bil večer in nikomur, ki se ga je udeležil, ni bilo žal. Saj je s tem gmotno pripomogel društvu, ki si je svesto svoje svete naloge, katero izvršuje v polni meri. Ravno na tem večeru nam je Sokol I. pokazal, kaj se zamore storiti z vstrajnostjo, marljivostjo in neumornim delom. Tako moralen, kakor gmoten uspeh naj bo »Sokolu I.« priča, da mu je občinstvo naklonjeno in da ga spoštuje, kot eno naših najagilnejših društev.

Občni zbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. V soboto je imelo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Narodnem domu pod predsedstvom g. dr. Šviglja svoj letošnji redni občni zbor. G. dr. Švigelj je dal kratek pregled društvenega delovanja v preteklem VI. letu, naker je poročal tajnik g. Zorko. V preteklem letu je umrlo več društvenih članov in sicer Hinko Magister, Fran Klemen, Alojzij Sachs in Albin Urančič, katerim je zapelo društvo na grobeh žalostinke, istotako kakor umrliha Kotniku in Medvedu. Društvo je imelo 7 lastnih prireditev in sodelovanj ter je zaneslo slovensko pesem preko avstrijske meje v Beograd. Povodom izleta v Belgrad se čiti društvo na svojem občnem zboru primorano izreči svojo najtoplejšo javno zahvalo gg. Rasto Postolesku, Kosta Glavinicu, Ribnikarju in pevovodju Vašetu. Znano je, kako so izvestni kroga hoteli zvaliti na društvo po izletu v Belgrad odli veleizdaje, kar se jim na ni posreželo. 14 dni pred izletom v Belgrad je bilo društvo po svojih odposlancih zastopano pri razvitiu zastave pevskega društva »Stankavič« v Belgradu v proslavo njegove 30letnice. Društvo je priredilo svoj Silvestrov večer, sodelovalo pri 25letnici C. M., pri prireditvi šentjakobskega pol. in gosp. društva pri Plankarju, pri narodno gospodarskem kongresu pri Trebnju, pri Zvezi slovenskih revskih društev ter pri prireditvi C. M. podružnice za Krakovo pri Kavčicu. Društvo ima sedaj čez 300 članov. Akademija »Obilje« je društvo izvolila za čestnega člana. Iz blaginjškega naročila povzemamo, da je imelo društvo v preteklem letu 4214 K 09 v dohodkov in 3837 K 69 v izdatkov. Društveno denarno stanje znaša 376 K 40 v. Izlet v Belgrad je napravil društvu denarnega prometa 8390 K 98 v. Silvestrov večer je dal 311 K 70 v čistega dobička. Čisto imetje društva znaša 4668 K 99 v. Pri sledočih volitvah so bili izvoljeni sledočji gg.: za predsednika dr. A. Švigelj, za odbornika H. Magister, J. Zorko, J. Lumbur, J. Jamnik, St. Gärtner, A. Pipp (občnem zastavonoša), Ramus, A. Houf, Fel in A. Lombar za pregledovalce računov in A. Pintar in Droznik. Na predlog člana g. Faldetajna je občni zbor izrekel častno dr. Tavčarjevi častno naznanilo za njeno neumorno podpiranje društvenih stremiljnic s tem, da je občni zbor solasno izvolil častno dr. Tavčarjevo za svojo častno članico. Sledilo se je razpravi med katerimi se je udeleževal občni zbor o izletu v Kamnik, zastavljal se je veselični odsek in sklenilo se je delovati na to, da se vrstoma mladina k društvu. Dr. Švigelj je izrekel nato še točno zahvalo društvu za njegov odli. Preloven ter nato zaključil občni zbor.

XXVIII. redni občni zbor slov. delavskega pevskega društva »Slavica« se je vršil v soboto, dne 9. aprila ob polu 9. uri zvečer v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Zborovanje, ki je bilo dobro obiskano, je otvoril predsednik brat Dražil Dolacnik in v kratkih izdajah nato, zahvalno delovanje društva v minulem letu. Omenil je na kratko društveno daljšo izleto in domače prireditve ki dajo jasno sliko, da si je pridobilo društvo v vseh krogih doma, kakor tudi pri bratskih soslednih narodnih krogo zaslombo. Utemeljil je malenkostno primanjlost, ki ga izkazuje blaginjškega naročila, s tem, da je društvo priredilo tako občinsko, dalekonemno izleto, ki so dignili slovenski narod in milo slovensko pesem tudi pri oddaljenih bratih. To je društvo veliko stalo in »Slavica« ni takih nastojih ni smel zadržati. Omenil je umrle društvene člane, ki jih navedemo v tiskovnem naročilu in pozval brate, da so v znak sočustva vsi. Na to se je marljivim pevcem kot dušom pevskega društva, nadpornim članom, društvom, dobrotnikom in vsemu slov. občinstvu javno zahvalil ter prosil tainike za tainiško naročilo. Tajnik brat Rudolf Mali, je prebral nato tako občinsko nastaneno in marljivo izdelano tainiško naročilo. Iz nicea namenamo sledočje. Društvo je priredilo dne 24. junija sijajen izlet v Tabor na Čevno k 50letnici pevskega društva »Hlahola Teboreskova«. Natančno oniše prisrčen spomin in ljubko gostovanje pri bratih Čihih, ki so jim povzročili na celim dolarem potovanjem nudi vse možgno ugodnosti in izkazovali bratsko prijaznostno prijateljstvo. Društvo »Hlahola« je naročilo »Slavici« v spomin velik kip češkega vojskovođe Žižke, ter vsem

22 udeležnim pevcom manjše kipe Žižke in Husa. Med ostalimi društvenimi prereditvami naj omenim podoknico predsednika g. Dražil povodom njegove 25letnice kot član, odbornik in predsednik. Dalje njegov časten večer 13. marca v »Narodnem domu«, na katerem mu je društvo poklonilo kot darilo v spomin zlato uro z verižico. Tega večera se je udeležila tudi deputacija pevskega društva »Ljubljanskega Zvona«, pod vodstvom g. dr. Šviglja. Dalje omenja mnogoštevilna društvena sodelovanja pri veseljah, izlete, vsprejemanje raznih slovanskih gostov, zabavne večere, koncerte in podobne slavnostne nastope, pri katerih je »Slavica« častno zastopala prvo mesto slovenskih pevskih društev. Društvo je priredilo tudi plesne vaje z zaključnim venčkom in društveno maskerado, pod naslovom »Veliki pustni korzoo«, ki je imenovati kot najlepše uspela vseh do sedaj prirejenih društvenih maskerad. Umrli so med letom izvršujoča člana Adolf Blaznik in Anton Volek, ustanovni član Jernej Bahovec in podporni člani Fr. Lovšin, Iv. Boltavzar in Franc Kovačič. Tem in še več drugim je zapelo društvo žalostinke. Društvo šteje sedaj 66 izvršujočih, 10 častnih, 47 ustanovnih in 290 podpornih članov, dalje je društvo samoo član več drugih društev. Poročilo zaključuje z natančnim opisom jako obsežnega notranjega dela, pozivlja brate pevce k stanovitemu in vstrajnemu delu, in se kot tajnik radi boleznih od društva poslovil, naker mu izreče cel odbor za neumorno in marljivo delo prisrčno zahvalo. Iz blaginjškega naročila razvidimo, da je imelo društvo 13.860 K 14 v prometa pri tem se izkaže primanjkljaj v znesku 878 K 76 v, ki se pokrije iz lanskega leta. Nov odbor so volili zborovalci z listki. V odbor so prišli bratje: J. Dražil, podpredsednik; Val. Kopitar, podpredsednik; J. Fratina, tajnik; L. Černe, blaginik in Osredkar, Gorjanc, Puc, Zamljen, Podraž, odborniki, njih namestnika pa brata Sartory in Tekave. Dalje je občni zbor sklenil premeniti v pravilih glede naraščaja, častnih znakov, volitve 3 namestnikov, določitve zastavonoše in glede udeležbe namestnikov in odbornikov k sejam. Zastavonoša ostaneta kot doslej brata Vehar in njegov namestnik Zamljen. Brat Bogataj je interpelliral med razpravi predsedniku glede netaktnega postopanja lista »Novi Akord«. Ta strokovno glasbeni list prinaša vse recenzije, zari-ma se za vsa društva, kar je njegova naloga, pri tem pa je iz neznanih vzrokov tako pristranski, da o Slavčevih nastopih ni prinesel ne nobene recenzije marveč Slavca niti omenil ni. Občni zbor je proti takemu postopanju ogorčeno protestiral. Predsednik je uredniku že pisal glede tega, toda nato ni dobil niti odgovora. Končno se je razvila zela živahna in zanimiva debata o društvenih čepicah. Stavili in utemeljevali so predloge pristajali čepice in njih naprotniki. Končno se je sklenilo, da se za poskušnjo za eno leto čepice opuste, določi pa se, da mora imeti zastavonoša črn klobuk. Nato je predsednik pozval brate k vstrajnemu in živahnemu delu in zborovanje zaključil. Kot običajno so zapeli pevci par lepih pesmi, na kar so se zborovalci razšli.

Ljubljanski športni klub vabi svoje člane na sestanek, kateri se vrši danes, v torek ob pol 9. zvečer v restavraciji »Pri rožic« in svrhu ureditve zadev tenis-odseka.

Iz društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v Ljubljani. Dne 5. t. m. je imel novoizvoljeni društveni odbor svojo tomesčno sejo, pri kateri se je vkupaj 11 slučajev rešilo. Dvema potrebnima varovanecema se je naklonila enkratna podpora vkup 45 kron za nabavo obleke. V drugem slučaju se je nakazal znesek 60 K za obleko trgovskemu vajencu v tekočem letu. K rejnini zapuščenege sedem let starega otroka bo društvo zasedaj skozi 4 mesece prispevalo po 8 kron, za dva nadaljna zanikerni materi odvzeta zanemarjena otroka pa po 34 kron skozi tri mesece. Takisto se bo eno leto staremu detetu, čigar življenje je bilo pri slabomni materi v nevarnosti, prispevalo k rejnini v zavetišču »Angela varuha« skozi leto dni po 4 krone, dočim se ostalo rejnino izterja od očeta. Za dete, ki mu je pravkar umrla mati za jetiko, je takisto prevzelo društvo plačilo še nepokritega dela rejnine za dobo enega leta. Enemu varovancu se je plačala vožnja domov, da se mu prihrani odprava po odgonu. 12 let starega, močno zanikernega, tujemu imetju nevarnega dečka, spravi društvo začasno na svoje stroške v Salezijanski zavod, dokler se za te stroške ne dobi drugod pokritja. Sledujoč se je društveni sirotinski skrbnici dovolilo, da na društveni račun nabavi potrebne perila telesno močno zanemarjeni, dasi sicer pridni šolarici. Ta slučaj se dotika enega raznovrstnih opravil, katera spadajo v delokrog sirotinske skrbnice in jih vsa izvršuje vestno in stvarno. O priliki

tega slučaja se je poudarjalo v odbo-
rovi seji izborna delovanja omenjene
sirotinske skrbnice usmiljenke Ane
Tomec iz kongregacije sv. Vincen-
cija Pavlanskega, ki ji gre v polni
meri za plodono in neno skrb in
brigo. Rešuje navedene slučaje, ka-
kršnih ni noben mesec manj, je moralo
društvo seveda postopati z najskraj-
nejšo varčnostjo, ker se društvena
sredstva, žal, vidno krčijo. Zato se
blagi dobrotniki in iskreni prijatelji
mladine nujno, pozivljajo, da pristo-
pijo društvu. Letnina znaša 2 K. Tu-
di z obledo, obutalom in perilom je
društvu močno ustrezno. Sirotinska
skrbnica skrbi za to in nadzoruje, da
se obračajo taka darila res v prid
potrebni deci. Kdor bi hotel kaj take
robe nakloniti potrebni mladini, naj
sporoči svoj naslov društvenemu taj-
niku deželno sodnemu svetniku go-
spodu Franu Milčinskemu, ki pošlje
sirotinsko skrbnico na dom.

Društvu za otroško varstvo in
mladinsko skrb v sodnem okraju
Idrija je gospod Jos. Bill, k. c. kr.
dvorni svetnik in predstopnik c. kr.
rudniškega ravnateljstva v Idriji
blagohotno naklonil dar 20 K, za kar
se izreka najtoplejša zahvala.

Razgled po slovenskem svetu.

Konec srbske vojvodine. Pre-
tekli petek je poteklo 50 let, odkar je
bila s cesarskim dekretom odprav-
ljena politična avtonomija ogrskih
Srbov in odkar je bila izbrisana z
zemljepisne karte Vojvodina srbska.
Od nekdanje srbske vojvodine ni
ostalo nič, razen drugega kakor cer-
kveno - šolska avtonomija srbskega
naroda na Ogrskem. Vojvodina sama
je bila z onim d. k. r. politično in
administrativno vpletena. Madžar-
ski in s tistim dnem se je pričelo
sistematično pomadžarjevanje srbs-
kega naroda v Banatu in Bački.
Razume se samo ob sebi, da se tega
usodepolnega dne ogrski Srbi in vsi
njihovi soplemeniki spominjajo z
bolestjo in veliko tugo.

Hrvaški izlet v Rim in Italijo.
V Zagrebu se je sestavil odbor, ki si
je nadel nalogo, da priredi meseca
julija izlet v Rim in v razna druga
italijanska in francoska mesta. Tega
izleta se udeležijo celotna opereta hr-
vaškega narodnega gledališča z zbor-
om in orkestrom. Opereta bo dala
dve predstavi v Rimu in eno v Nizzi.
Potovanje se bo vršilo na parniku, ki
odide z Reke. V programu je obisk
teh-le mest: Kotor, Napolj, Pompeji,
Civitavecchia, Rim, Villefranche,
Niza, Monaco, Monte Carlo, Mesina,
Krf in nazaj na Reko. Vožnja z vsi
preskro, s stanovanjem itn. bo stala
okroglo 400 do 500 kron. Kdor se za
stvar zanima, se lahko obrne na Sr-
jana pl. Tučič, gledališkega inten-
danta v Zagrebu. Pismu je pridejati
znamki za odgovor.

Zbor Slavjanske v Zagrebu.
Zbor Margerite Slavjanske, najmlaj-
še hčerke slavnega Dimitrija Agre-
neva Slavjanskega, se nahaja sedaj
na umetniški turneji na južnem
Francoskem. Slavjanska je sedaj spo-
ročila v Zagreb, da pride s svojim
zborom tjakaj tekom meseca maja.
Slavjanska ima sabo 55 pevcev in
pevk, svoj orkester in posebne ple-
salec in plesalke.

Podržavljenje polietie v Va-
raždinu. Hrvaški ban dr. Nikola pl.
Tomašić je izdal ukaz, da se ima
mestna policija v Varaždinu podra-
žiti. To podržavljenje se izvede dne
1. maja t. l. Za vodjo državne komi-
sije je imenovan Anton Antunović.
Župan v Varaždinu je dr. Pero Mag-
dič, pristaja hrvaško - srbske koalici-
je, zato se ta banova odredba tolmači
kot naplerjena proti županu dr. Mag-
diču. Na Hrvaškem je dandanes vse
mogoče kakor pri nas na Sloven-
skem.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim
sodiščem.

Železniška nesreča pred sodi-
ščem. Včeraj popoldne se je pričela
ob 3. pred okrajnim sodiščem jako
zanimiva razprava o znani železniški
nesreči na ljubljanskem kolodvoru.
Trčil je namreč gorenjski vlak v pre-
mikačjo se vlak in so bili vsled tega
nekateri potniki na telesu lahko po-
škodovani. Državno pravdnitvo je
obtožilo radi prestopka zoper telesno
varnost po § 432. k. z. gg. Antona
Beltrama, vlakovodjo drž. že-
leznice, Martina Klančarja, vlak-
ovodjo južne železnice, čuvaja F.
Strohsacka in uradnika g. ad-
junktka R. Herrieha. Sodnik je
g. dr. Pompe, obtožence pa zago-
varjajo trije odvetniki: prvega go-
spod dr. Oblak. Vsi obtoženci zani-
gajo krivdo. Razprava se še vrši in
priobčimo poročilo o nje izidu jutri.
Surov zet. Nebroj je slučajev v
življenju, kjer se prepirajo in tepo
zetje in tisti. Večinoma je krivda

razdeljena. Tasti so stari, in starost
je večina sitna, trma in hoče se
vedno vse po svoje gospodariti, med
tem, ko hočejo biti zetje neodvisni
gospodari. Ne znanjo pa si ustvariti
niti prvi, niti drugi v tem razmerju
srednje in mirne poti, marveč posta-
nejo zetje surovi. Tako se godi tudi
tastu, 7letnemu Jerneju Petkov-
škju iz Tomišlja, ki ima za zeta ne-
kega kajžarja in zidarja, Lovrenca
Mariniča, pri katerem ima tudi
užitek. Skregata se pogosto oba tr-
meža. Pri nekem takem prepiru je
Marinič udaril tasta tako silno s
pestjo v obraz, da ga je pod očesom
hudo poškodoval. Možu se še dancs
pozna črna potplutba. Delal ni dva
tedna, pritrdi pa sam, da ni izostal
od dela edino radi bolečin, marveč
tudi radi tega, ker ga je bilo sram,
in se je bal, da se ne bi ljudje norče-
vali, ker je bil ves črn. Za bolečine
je zahteval 60 kron in kazni za zeta.
Marinič je bil obsojen na dva dni za-
pora s postom, v povrnitev stroškov
in na plačilo 10 kron za bolečine.
Proti tej sodbi se je zet pritožil, češ,
da ima še veliko okoliščin za povedati,
katerih okrajno sodišče ni moglo
vpoštevati.

Čedni kavalirji. Fantje Albin
Mravljia, Fr. Zagar in Fran
Gregorin so spremili iz pred-
pustne veselice šiviljo F. Z. v sprem-
stvu njenega očeta domov. Oče je po-
vabil spremeljvalce v hišo. Bilo je ob
pol 1. uri ponoči, kjer so vasovalci
posedli po klopet, se medseboj razgo-
varjali in šalivo dražili. Šivilja je
odložila med tem uro z verižico na
bližnjo klop. Predno pa so hoteli lju-
beznivi spremljevalci oditi, opazi š-
vilja, da je izginila njena ura z veri-
žico. Seveda je ona mislila, da je to
šala in da se jo hoče s tem le dražiti.
Toda obtoženci so se norčevali in po-
smehovaje se, ne da bi uro vrnili.
odšli. Ker v hiši ni bilo drugega kot
njen brat, ki je bil za petjo, katere
pa ni cel čas zapustil, je popolnoma
gotovo, da je uro vzal eden teh treh.
Tudi kaže tatvino to, da je priča
14letna njena vajenka potrdila, da je
videla T. Z. pri vstopu v hišo še z ve-
rižico. Če bi bila torej uro izgubila
kje zunaj, kam pa bi bila potem iz-
ginila tako zagonetno verižica? Tudi
bi bila Z. izgubo uro takej pri odlag-
ganju verižice opazila. Pozneje so se
ti kavalirji iz šivilje še celo norčeva-
li in jo zasmehljivo povpraševali po
»eiferplatu« in zlatih »cagarjih«.
Obtoženci tatvino odločno taje, vidi
pa se jim že na zagovoru, da so vsi
trije krivi, zato ne more niti eden
niti drug prvega kriveca navesti. So-
dišče je te čedne kavalirje spoznalo
krivim kot tatinske tovariše ter obs-
dilo Albina Mravljia in Fr. Gregorina
vsakega na 1 teden dni zapora, Fran
Zagarja pa, ki še ni bil kaznovan, na
5 dni zapora s postom, kjer bodo ime-
li čas premišljevat svoje kavalir-
stvo. Obenem so tudi dolžni povrniti
šivilji nastalo škodo.

Razne stvari.

* Požar v Pekingju. Predmestje
Yosiwara v Pekingju je zgorelo. Zgo-
relo je tudi pet javnih poslopij. Ve-
ter je nesel iskre kake 4 milje daleč
na sever. 6000 ljudi je brez strehe,
mnogo je ranjenih.

* Uničena angleška ekspedicija.
Iz Kalkute se poroča, da so uničili
Indijci neko angleško ekspedicijo,
ki je ob reki Brahmaputra prodrla
v provincijo Asam. Oddelek je ob-
stojal iz dveh angleških uradnikov
in 50 kulijev in je bila neoborožena.
Angleški prebivalci so v hudih skr-
beh, da se razširi nezadovoljnost tu-
di na druga plemena. Zato zbirajo
Angleži prostovoljske čete, da kaznu-
jejo krivce.

Telefonska in brzajavna poročila.

Brambna reforma.

Dunaj, 11. aprila. Pri včeraj-
šnjih konferencah med avstrijskimi
in ogrskimi ministri se je razprav-
ljalo o bramni reformi, zlasti pa o
reformi vojaškega kazenskega pro-
cesa, ki tvori tudi del bramne refor-
me. Konferenca so se končale brez
uspeha. Glavni spor obstoji v tem,
da zahteva ogrska vlada principial-
no pripoznanje madžarsčine kot raz-
pravni jezik pred vojaškimi sodišči.
Avstrijska vlada pa je stala do sedaj
na stališču, da bodi edini razpravni
jezik pred vojaškimi sodišči takozva-
ni službeni jezik, tedaj nemščina.
Kakor se zatrjuje, je našel avstrijski
justični minister Hochenburger nov
kompromisni predlog, ki se zdi obe-
ma vladama diskutabel. Po Hochen-
burgerjevem predlogu naj bi se
uvedla v kazenski proces tudi mad-
žarsčina toda edino le pri vojnih so-
diščih na Oorskem (teritorialni
princip), toda tudi pri teh sodiščih
le tedaj, če mož, ki svoji pred so-
diščem, madžarsčino tudi razume. Še r
pa bodi razpravni jezik nemški. Gle-
de slovenskih jezikov stoji vlada na

stališču, da naj se zaslišujejo oni, ki
ne znajo nemškega jezika s pomočjo
tolmačev. Včeraj zvečer je bil tele-
grafčno na Dunaj poklican ogrski
justični minister Szekely. Danes do-
poldan pa je bil ministrski predsed-
nik Khuen Hedervary sprejet od ce-
sarja v daljši avdienci, v kateri je
poročal cesarju.

Naš dunajski uradnik izve glede
brambnega zakona, da so se pojvili
v debati tudi državnopravni razpori,
posebno glede § 3. brambnega zakona
ki obsega določila glede rabe »omo-
branskih vojakov v obeh državni-
polovinah. Tudi glede Bosne zahteva-
jo Ogrji, da naj se uvedejo tam prin-
cip kazenskega procesa, kakor bi vel-
jali za Ogrsko, sploh pa zahtevajo
Ogrji inkorporacijo Bosne pod dežele
ogrske krone.

Vojni kompromis na Češkem.

Praga, 11. aprila. Vsled kom-
promisa med mla'čehi in češkimi
narodnimi socialisti, kateremu se
pridružujejo tudi staročehi, je polo-
žaj na Češkem zelo razjasnen. Koali-
tirani bodo podpirali na deželi češko
agrarno stranko proti klerikaleem.
Izven kompromisa stoji sedaj le š-
rrealisti, državnopravna stranka in
socialni demokrati.

Uspeh hrvaških in srbskih umetni-
kov v Rimu.

Rim, 11. aprila. Včeraj so ita-
ljanski umetniki in časnikarji poseti-
li na mednarodni umetniški razstavi
paviljon kraljevine Srbije, kjer so
izložili svoje umotvore srbski in hr-
vaški kiparji in slikarji. Razstava je
napravila nanje kolosal'n vtisk. Zla-
sti so imponirala italijanskim umet-
nikom in kritikom dela kiparja Me-
strovica. Včerajnji in današnji rim-
ski listi pišejo obširno o razstavi hr-
vaško - srbskih umetnikov ter odli-
kujejo z največjim priznanjem in po-
hvalo zlasti Meštrovičeve umotvore.
o katerih pravijo, da so umetnine
orve vrste. Tudi dela slikarja Rač-
kega ocenjujejo nad vse laskavo.

Vstaja v Albaniji.

Carigrad, 11. aprila. Vse zveze z
mestom Tuzi so popolnoma pretrga-
ne. V gorah Kastrati so se vršili več-
raj cel dan hudi boji med vstaškimi
četami in turškim vojaštvom. Kakor
se poroča, so turški vojaki našli po
boju na bojišču zelo veliko manzer-
skih pušk s kakršnimi so oboroženi
črnogorski vojaki.

Carigrad, 11. aprila. Tukajšnje
pristanišče je podobno velikanskemu
vojnemu taborišču. Mnogo bataljo-
nov turškega vojaštva je prišlo iz
Male Azije in so se ti vojki utaborili
vred pristaniščem, kjer čakajo, da
jih ladje popeljejo čez Solun v Skar-
der in potem na bojno polje v Alb-
niji. Tudi general Targut Šef-
ket paša se je včeraj odpeljal v vsta-
ško ozemlje ter je obenem imenovan
za skadrskega valija.

Skader, 11. aprila. Kakor se po-
roča, so evropske velesile interveni-
rale pri vladi ter zahtevale od turške
vlade garancije, da bodo mohame-
danski vojaki respektirali imetje in
življenje krščanskega prebivalstva.
Posebno so se pritožile velesile pro-
ti temu, da turška vlada oborožuje
mohamedansko prebivalstvo. Kristja-
nom pa ne da nobenega orožja, tako
da so ti izpostavljeni na milost in
nemilost mohamedanom. Nadalje so
velesile protestirale proti krutemu
postopanju proti Albancem od strani
turških vojakov, ki slepo požigajo
in more.

Skader, 11. aprila. Vstasi stoji
že tik pred mestom na dveh straneh.
Med skaderskim prebivalstvom je iz-
bruhnila panika, ker se boje, da vsta-
ši mesto cernirajo in zavzamejo. Tur-
ški vojaki stoji v boju med dvema
ognjema.

Skader, 11. aprila. Listi razgla-
šajo, da je poslala turška vlada črn-
gorski vladi ultimatum.

Cetinje, 11. aprila. Oficijozno se
zatrjuje, da se črnogorska vlada trdi
na vse načine, da ohrani nestrict-
no nevtriliteto. Pričoke iz Car-
igrada so zato napravile črnogorsko
invenost skrajno mučen vtisk. V in-
minister je uvedel najstrožjo preiskr-
vo, če je res, da se črnogorski voja-
ki udeležujejo akcij vstašev.

Zemstva pred ruskim državnim
svetom.

Petrograd, 11. aprila. Dne 14.
t. m. se bo v ruskem državnem svetu
otvorila debata o uporabi § 87. ruske
ustave, na katerega naslonjen je vpe-
ljal Stolipin zemstva v zahodnih gu-
bernijah. Pričakovati je, da bo de-
bata zelo ostra.

Darila.

Darilo »Mladika«. Dr. Pičman,
ravnatelj trgovske in obrtne šole
društva »Svetlo« v Vel. Mězericah na
Moravskem je, muče se z rojenka-
mi in učiteljstvom svojega trgovske-
ga tečaja na poučnem potovanju v
Ljubljani, podaril društvu »Mladika«
znatni znesek 50 kron. Lepa hvala
požrtvovalnemu očekemu rodoljubu
na blagodušni naklonjenosti.

»Domovina.« O priliki dobrotel-
ne prireditve nabrala je gospa ra-
vnateljka Šubiceva: G. Tönnies, Berta
dr. Trillerjeva, I. Knez, A. Mallyjeva,
I. C. Mayer po 20 K. Franja pl. Le-
vičnikova, Kollmann, Kmet, J. Per-
dan, dr. Zakrajščekova (Škofja Loka)
po 10 K. C. Kavčnikova, M. Soos,
Višnikarjeva, A. Gogala, Hedvika
Šubiceva, gdene. N. Stare, M. Stare,
Minka Štajer po 5 K; major Jessen-
ko, Dornik po 3 K; V. M. Zalar dve
kroni; gđe. A. Jelovškova po go-
sposj nadsvetnikov Klobučarjevi
K 5.40. Nadalje darovale v blagu,
oziroma dovolile znaten popust tvr-
dke: E. Kavčič, Mencinger, Kolman,
Zuplotnik, Mrak, Stupica, Vider,
Rohrmann, Boite (3 zaboje sodavi-
ce), Tomažič (5 kg kave). Vsem
iskrena hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Kaj je Najbolj preizku-
šeno in ed prvih
avtoritet ter tisočev
praktičnih sadravn-
kov tuzemstva in
inosemstva pripo-
ročeno šiviljo sa-
sdrave in na žlod-
ou bolne otroke in
odrasle; ima veliko šivilno vrednost,
pospekuje tvoritev kosti in mēio,
oreja pretavo in je v rabi ceneno.

Cognac
Gróf Keglevich István Utóda
(Grafo Štefana Kegle icha nasl.) Pro-
mentor. — Doma in v tujini odlikovan
izključno s častnimi diplomami.
Dobiva se povsod.

NESTLÉ
JEVA
MOKA ZA OTROKE
PREISKUŠENO-VEDNO ZANESLJIVO

Serravallo
zeleznato kina-vino
Higijentna razstava na Dunaju 1906: Državno
odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča voljo do jedi, okrepa
živce, pobiljša krt in je
rekonvalescentom
in melokrvnim
zelo priporočeno od zdrav-
niških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških spričeval.
J. SERRAVALLO, c. in k. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Specialiteta, odina slovenska
ura za telovadec.
Dobi se samo pri trdki
Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

943
Modni salon
Ivane Schiller
Sv. Petra cesta št. 31
priporoča vseh vrst
slomnike.
Sprejem vseh popravil.

Borzna poročila.

Ljubljanska			
„Kreditna banka v Ljubljani“.			
Uradni kurzi dunajske borze 11. aprila 1911.			
Matežbeni papirji.		Ocena	Slagova
4% majeva renta	92.95	93.15	
4 1/2% srebrna renta	96.45	96.65	
4% avstr. krona renta	92.95	93.15	
4% ogr.	91.55	91.75	
4% kranjsko deželno posojilo	95.20	96.20	
4% k. o. čelike dež. banke	94.—	95.—	
Srednje.			
Srečke iz l. 1860 1/2	215.50	221.50	
" " 1864	309—	315—	
" " tiske	155.80	161.80	
" " zemeljske l. izdaje	296—	302—	
" " II.	286.5	292.75	
" " ogrske hipotečne	213.50	259.50	
" " dun. komunalne	522.50	532.50	
" " avstr. kreditne	525—	535—	
" " ljubljanske	83.25	89.25	
" " avstr. rdeč. križa	92—	98—	
" " ogr.	72—	78—	
" " bazilika	40.50	44.50	
" " turške	252—	255—	
Valute.			
Ljubljanske kreditne banke	468—	470—	
Avstr. kreditnega zavoda	65.10	656.10	
Dunajske bančne družbe	347—	548—	
Južne železnice	112.30	113.30	
Državne železnice	753.50	754.50	
Alpine-Monten	828.00	82—50	
Češke skladne družbe	282—	283.50	
Zivnostenske banke	277.50	278.50	
Cekini.			
Marka	11.37	11.39	
Frankl	117.25	117.45	
Lira	95—	95.10	
Rublj.	94.60	94.80	
	253.25	254—	

Meteorološko poročilo.

april	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	729.3	7.1	sl. jzah.	del. jasno
	9. zv.	731.1	3.0	sl. sever	
11.	7. zj.	734.1	2.0	brezvetr.	del. oblač.

Srednja včerajšnja temperatura 3.6°, norm. 8.7°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

+

Počni globoke žalosti naznanja-
mo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem tužno vest, da je naš ljub-
ljani oče, oziroma stari oče in tast,
gospod

Franc Pezdir
bivši čevljarški mojster
danes, dne 10. aprila ob 3. popoldne,
po daljši bolezni, previden s svetimi
zakramenti, v 74. letu starosti zaspal
v Gos odu.
Pogreb dragaega rajnika bo v
sredo, dne 12. t. m. ob polu 5. uri
popoldne iz deželne bolnice na po-
kopišče k Sv. Križu.
Sv. zadušne maše za pokojnika
se bodo služile v več cerkvah.
Nepozabnega rajnika priporočamo
pobožnemu spominu in molitvi.
V Ljubljani, 10. aprila 1911.
Fani Götzi roj. Pezdir, hči. —
Aleksander Götzi, podobar in po-
zlatar, zet — Sandi, Slavka, Tin-
ka, Mirko, Silva, vnuki.

Zahvala.
Vsem, ki so nam ob bridki iz-
gubi našega preljubega
Dragotina
izrazili sožalje, ki so mu v zadnji
pozdrav poslali krasne vence in
sopke in ki so ga v izredno velkem
številu spremili k večnemu počitku,
izrekamo, globoko ginjeni, svojo naj-
toplejšo zahvalo.
Posebej se zahvaljujemo slavn.
učiteljskemu zboru l. drž. gim-
nazije in blagim sodelcem dra-
gega pokojnika za darovana krasna
venca, imenovanimu zavodu za
polnoštevilo udeležbo pri pogrebu
in gospodem pevcom za glinjavo
zalostinki.
Ljubljana, 10. aprila 1911.
Rodbine:
Andrej Senčević, dr. Bogumil
Senčević in Adam Jos. Kocin.

Sprejme se 1354
prodajalka
izurjena v trgovini z mešanim blagom,
vešča slovenskega in nemškega jezika.
Ponudbe na upravištvo »Slov. Naroda«
pod št. 1354.

Prav dobro upeljana 1350
trgovina
se radi rodbinskih razmer
!! takoj proda. !!
Trgovino vodi lahko tudi dama. —
Kje, pove upravištvo »Slov. Naroda«.

Kavarna „Merkur“
je vsako sredo, soboto in nedeljo
vso noč odprta.
Marija in Viktor Izlakar. 507

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)
sprejme

praktikanta
Nastop službe in plača po dogovoru.
Prošnje, opremljene s priporočili je
vložiti do 20. t. m. na ravnateljstvo.
1353 **Ravnateljstvo.**

Pristen dober
brinjevec
se dobi pri 4220
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Dobro idoča 1352
trgovina

z mešanim blagom
na lepem prostoru poleg cerkve, v pri-
jaznem trgu Ljutomeru se radi bolezn
na več let da v najem.
Za prevzete blaga se bo potrebovalo
25.000 do 30.000 kron, zaloge bo zna-
šala okoli 80.000 kron. — Več pove
lastnik **Franč Seršen** istotam.

Izobražen mladenič,
28 let star, bivši trgovec,
vešč slovensčine, hrvaščine, nemščine,
italijanščine in češčine
išče službe kot skladiščar
pri kaki tovarni ali večjem trgov-
skem podjetju, najraje železnin-
ske stroke,
ker se je izučil v mladosti mehanike
Cenjene ponudbe pod: »Skladiščar«,
pošto ležeče Litijska. 1349

Volilski katekizem
za
ljublansko občinsko volitev
po novem občinskem in vo-
lilnem redu.
Knjižica v ponk volilcem in volilkam.
Cena 50 vinarjev.
Komisijska založba
Narodne knjigarne
v Ljubljani.

Gospodarsko in konsumno društvo v Lohvi
odda svojo 1242
prodajalno
z mešanim blagom
v najem. — Pogoji pri načelnstvu.

Stabilni krajevni agenti
nemščine zmožni, se sprejmo ali s stalno
plačo nastavijo za prodajanje v Avstro-Ogrski
dovoljenih srečk. Ponudbe pod »Merkur«
Brno, Nova ulica 20. 1317

gostilniški prostori
z gospodarskim poslopijem, napolnjeno lede-
nico, vrtom, kegljiščem in stanovanjem v
večjem industrijskem kraju, kjer so c. kr.
uradi. Posebej ali skupno so oddati istotam
večji in manjši

prodajalniški prostori
Pri hiši je koncesija za gostilno, kavarno.
Hiša se eventuelno tudi proda. — Pismene
ponudbe na upravištvo »Slovenskega Na-
roda« pod »št. 1238.« 1238

Dunajska konces. zaloge izvoženih
voz 1196
in rabljene konjske oprave, lančarske, pol-
krtih enovprežnih in dvovprežnih kočij vseh
vrst, brownov, buggyjev itd., najlažnjajše
blago od gospode vedno v večji izbiri v
zalogi. Kupujem tudi opuščene cele hleve
proti gotovini ali v komisijo. **Karel Flescher,**
Dunaj II., Praterstrasse 72. Telefon 201.07.

Stavbne parcele
ob Dunajski cesti v Ljubljani in na Glincih.
.. pripravne in solčne so naprodaj. ..
Več se izve pri lastniku **L. Tribučin**
na Glincih št. 37. 580

Narečajo na izbire
bluze, krila, kostume,
plašče, jopiče, nočne halje, polo-
rino, perilo, stenslike dalje
otroške obleke, plaščke,
klobučke, čepice in druge potreb-
štine za otroke in novorojenčke
pri
M. Kristoflič-Bučar
Ljubljana, Stari trg 28.
Priznane najlažnja damska in otroška kon-
fekcija. Izdeluje tudi po meri. Najnižje cene.

+

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, gospod

FRAN DERMASTJA
veleposrednik in gostilničar,

danes popoldne ob 3. uri v 56. letu svoje starosti po kratki, mučni
bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajočega v Gospodu za-pal.
Pogr.b predregega pokojnika bo v sredo, dne 12. aprila ob
5. popoldne iz hiše žalosti na Ježici št. 12. na ondotno pokopališče.
Maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji cerkvi.
Predregega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

JEŽICA, dne 10. aprila 1911. 1345

Ignac in Ivan, sinova — Mici, hči.

Glavobol in nervoznost sem izgubil,
odkar nosim

Berson
gumijeve podpetnike. 1213
TVORNICE BERSON DUNAJ, VI/1.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolniska glavica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 614.000 kron.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih 4 1/2 % X-puje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
obrestuje od dne vloge po čistih 2 0 po bančnem kursu.

Stanovanje
se išče v Šiški ali Vodmatu
z dvema sobama, kuhinjo event. tudi
kabineto za 1. maj. — Ponudbe
do torka na uprav. »Slov. Naroda«.

Velika prodajalna
z opravo
v prometnem kraju na Kranjskem, po-
sebnost za železno trgovino pripravna,
se odda v najem.
Ponudbe pod »Velika sreča«
na uprav. »Slov. Naroda«. 1288

NIZOZEMSKA
v lastni palači. — Zavarovana glavica okoli 380 milijonov. — Reserve okoli
113 milijonov kron. — Dokazano najvišje premije in kakovosti življenja; »Uredniške tajnosti«
odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelek »Holmes in njegova smrt« je naperjen
zoper različne detektivske romane; oddelek »Iz četrte dimenzije« se odlikuje s pikro satiro na
raznovidne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter
si utegne z duhovitim ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev.
Ako se hočete izbornu zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si »Pol litra vipavca«.

Damir Feigel: **Pol litra vipavca**
8. 8 1/2 pole. Cena vez. knjigi K 2-60, broširani K 1.80.

Ta knjiga obsega 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj preveva dober, pristen humor.
Oddelek »Gaudemus igitur« prinaša veselo povesti iz dijaškega življenja; »Uredniške tajnosti«
odkrivajo zanimivosti iz časnikarskega delovanja; oddelek »Holmes in njegova smrt« je naperjen
zoper različne detektivske romane; oddelek »Iz četrte dimenzije« se odlikuje s pikro satiro na
raznovidne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter
si utegne z duhovitim ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev.
Ako se hočete izbornu zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si »Pol litra vipavca«.

Le tedaj
doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenj.
gospodinja kot kavni priradek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,
če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši,
»pravega« : Francka : iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega
s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Vodja
za večje industrijsko podjetje, se sprejme. 1356

Zahteva se popolno znanje slovenščine in nemščine, trgovska praksa in pozna-
vanje Kranjske in Štajerske. — Plača 4.000 do 5.000 kron. — Ponudbe spre-
jema upravištvo »Slovenskega Naroda« pod šifro »R. 4000«. 1356

Velika mednarodna
razstava slik
v Ljubljani
v dvorani hotela Union.
Otvorjeno vsak dan od 9. dopoldne do 7. zvečer.
Velika zbirka 230 originalnih slik
(modernih mojstrov):
Prof. Fran pl. Defregger, prof. Gabriel Max, prof. Hamza, Hugon
Kaufmann, E. Barbarino, I. E. Gaisser, I. Latska, A. Kauf-
mann, Jul. Scheurer, K. Wagner, I. Thoma, H. Gloeckenhauz itd.,
ki so vse razstavljene na prodaj.
Vstopnina za osebo 30 vin., dijaki polovica. —
Katalogi se na željo dopoljujejo.
1336 **Ravnateljstvo.**

Najnižje cene!

Ljubljana, Dunajska cesta št. 67, nasproti topničarske vojašnice.

Najnižje cene!

nasproti glavne pošte.

➡ Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. ➡

Neprimeren učinek.

IVAN JELAČIN .: LJUBLJANA.

Lessting in the »Narvins tikarnes.